

# Fågelrapport för landskapet Västerbotten år 2022



# Innehåll

## 3 Fågelrapport för landskapet Västerbotten år 2022

*Niklas Andersson, Andreas Garpebring, Niklas Lindberg  
Alseryd, Birger Risberg, Ulf Skyllberg, Mikael Wikström och  
Marcus Östman*

---

## Fåglar i Västerbotten

Fåglar i Västerbotten är VOF:s medlemstidning och får med 2 nummer + fågelrapporten för landskapet Västerbotten varje år. Tidningen är beroende av att medlemmarna själva är med och bidrar med artiklar, då allt arbete med tidningen görs på ideell basis. Tidningen har högt i tak och både artiklar med vetenskaplig liksom med populärjournalistisk prägel är välkomna. Har du en fågelrelaterad artikel på lager? Kontakta någon i redaktionen!

Västerbottens Ornitologiska Förening (VOF) är en fristående länsförening under BirdLife Sverige. En lokal fågelförening finns för närvarande i Umeå. VOF arbetar för att främja fågelskydd och fågelstudier i Västerbottens län samt att öka kontakten mellan fågelintresserade i länet. Alla, oavsett kunskapsnivå är hjärtligt välkomna i föreningen.

Medlemskap löses genom att gå in på länken <https://vasterbotten.birdlife.se/bli-medlem/> på vår hemsida. Klicka därefter på "knappen"

*Bli ny medlem i VOF*

---

### VOF:s styrelse 2026

Michael Gruber (ordförande)  
Långviken 223  
Tavelsjö 922 66  
Tel: 070-227 72 69

Christina Adolfsson, (kassör)  
Stöcksjö Åsarvägen 37  
905 80 Umeå  
christinaadolfsson.stocksjo@gmail.com  
Tel: 070-646 68 02.

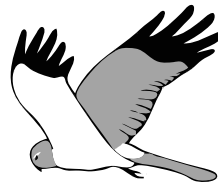
Dag Österlund (webb-och melemsansvarig) dag.osterlund@gmail.com

Bertil Strömberg (ledamot)  
Christer Olsson (ledamot)  
Jan-Erik Wallin (ledamot)  
Per-Olof Nilsson (suppleant)  
Jack Nyholm (suppleant)  
Samtliga i styrelsen kan nås via ett mail till: vofstyrelsen@gmail.com

### FIV redaktionen:

Christer Olsson (ansvarig utgivare och redaktör)  
Verkstadsgatan 10A  
90430 UMEÅ  
olssoncito@hotmail.com  
070-372 79 35

Nina Boström (redigerare) vimsalina@gmail.com





## Fågelrapport för Västerbotten år 2022

**Niklas Andersson, Andreas Garpebring, Niklas Lindberg  
Alseryd, Birger Risberg, Ulf Skyllberg, Mikael Wikström och  
Marcus Östman**

Denna rapport omfattar fågelobservationer gjorda i landskapet Västerbotten 2022 och är den 47:e i sitt slag.

Arter där observationerna granskats och godkänts av BirdLife Sveriges raritetskommitté (Rk) har markerats med två \*\* **efter det vetenskapliga namnet**. Arter där observationerna granskats och godkänts av Västerbottens regionala rapportkommitté (Rrk) har markerats med en \* **efter det vetenskapliga namnet** eller efter datumet i texten.

För sällsyntare arter och raser med totalt färre än 100 fynd i Vb redovisas i anslutning till artnamnet både antalet fynd respektive antalet exemplar påträffade i landskapet. Presentation av fyndstatistik kan se ut enligt följande:

**Smådopping** *Tachybaptus ruficollis*  
(35/39 – 2/3)

De två första siffrorna anger först antalet fynd (35) och sedan antalet exemplar (39) av arten fram t.o.m. föregående års fynd. De två sista siffrorna anger först antalet fynd (2) och sedan antalet exemplar (3) gjorda under året. Det totala antalet godkända fynd och exemplar hittills i landskapet

blir således summan av de första och sista siffrorna. En återvändande individ från tidigare år utgör inte ett nytt fynd/exemplar. Observationer av en individ som ses på flera olika lokaler utgör bara ett fynd.

I ett försök att begränsa textmängden förkortas superlokaler som "Umeålvens delta och slätter" och "Holmsunds skärgård" till "Umedeltat" respektive "Hsk". Dessutom utesluts superlokaler för välkända lokaler.

Urvalet av arter grundas dels på Nationella rapportkommitténs (Nrk) direktiv till regionala rapportkommittéerna (rrk) om vilka arter som skall publiceras på nationell nivå. Därutöver publiceras fynd av:

- Arter och raser som bedömts och behandlats av Rrk.
- Arter och raser som Rrk funnit intressanta på en regional nivå att publicera, till exempel intressanta fenologiska fynd, höga antal, höga sträckssiffror eller arter och raser med vikande eller ökande trender.



Under året påträffades en ny art för landskapet: ringand! Dessutom andra fyndet av bergtjgasångare, tredje fyndet av kohäger samt två fjärdefynd i form av svarthuvad mås och sibirisk järnspurv. Detta innebär nu att 362 arter är påträffade i landskapet Västerbotten, efter att korrigeringar gjorts för de taxonomiska förändringar som infördes 2025. Förutom dessa arter så har det påträffats fyra ej till exakt art bestämda artkombinationer: öken-/tibert-/kamtjatkapipare, västlig/östlig medelhavsstenskvätta, större/mindre beckasinsnäppa samt rost-/rosen-/rödstrupig sångare.

Förklaringar av termer och förkortningar:

pull = pullus/pulli (entals-/flertalsbenämning på ej flygga ungar)

juv = juvenil (ungfågel i sin första fullständiga fjäderdräkt)

ad = adult (vuxen fågel i sin slutliga dräkt)

1K = En fågel som är född innevarande kalenderår

2K = En fågel som är född föregående kalenderår

2K+ = En fågel som är född föregående kalenderår eller tidigare

föribfl = förbiflygande

honf = honfärgad

rast = rastande

sj = sjungande

sp = spelande

str = sträckande

sträckf = sträckförsök

NR = Naturreservat

Under året har arbetet inom kommittén fördelats enligt följande:

Niklas Andersson: sammankallande, arttexter och blankettgranskning

Andreas Garpebring: arttexter och blankettgranskning

Niklas Lindberg Alseryd: arttexter

Birger Risberg: arttexter och blankettgranskning

Ulf Skyllberg: arttexter

Mikael Wikström: blankettgranskning, korrekturläsning och editering

Marcus Östman: arttexter, inledning och blankettgranskning

Till sist vill vi tacka alla rapportörer som bidragit med observationer till årets fågelrapport!



## Artgenomgång

### **Knölsvan** *Cygnus olor*

Häckningar: Minst 12 konstaterade häckningar med ruvande fåglar eller små ungar. Häckningsfynden gjordes i de södra delarna av landskapet.

### **Mindre sångsvan** *Cygnus columbianus\** (81/114 – 6/6)

1 ad rast Tarvsundet, Yttre Västerfjärden 2-3.4 (Micael Jonsson, L-G Boström, Christer Olsson m.fl.), 1 ad rast Degernäs, Umedeltat 9-21.4 (Gunnar Ekenberg, Ulf Gustafsson, Tobias Lind m.fl.), 1 2K rast Raningarna, Stöcke, 14.4 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson, Lars Edenius), 3 2K rast Degernäs, Umedeltat 15-20.4 (Johan Forssell, Emmanuel Naudot, Mikael Wikström m.fl.), 1 ad rast Degernäs, Umedeltat 18.4 (Gunnar Ekenberg, Johan Forssell, Emmanuel Naudot m.fl.), 1 2K rast Obsladan, Umedeltat 20.4 (Fredrik Alriksson, Joel Halvingfors), 1 2K rast Ersmark, Kåge 12-13.5 (Patrick Degerman, Joakim Wallström m.fl.).

Ovanligt många individer rastade samtidigt i Umedeltat under april månad. Med hjälp av foton har det gått att bedöma att minst fem ex, varav två ad och tre 2K-fåglar, rastade samtidigt i området kring Degernäs den 18.4. Från foton har det även gått att bedöma att den adulta fågeln vid Tarvsundet 2-3.4 är samma som den som höll till vid Degernäs 9-21.4. Rrk Vb har från foton även gjort bedömningen att 2K-fågeln vid Stöcke är en av de tre som senare rastade vid Degernäs samt också

antagit att fågeln vid Obsladan också är en av de tre. Fågeln vid Kåge har antagits vara en ytterligare individ.

### **Sångsvan** *Cygnus cygnus*

Många (vår): under våren räknades som vanligt rastande sångsvan inom Umeälvens delta och slätter av Umedeltats fältstation. Redan den 26.3 noterades 1 380 ex Därefter steg antalet till 1 419 ex den 5.4 för att sedan falla tillbaka till "bara" 1 067 ex den 7.4. Den 10.4 hade antalet åter ökat och var nu uppe i 2 306 ex och fortsatte därefter uppåt till 3 257 ex den 12.4, 3 655 ex den 14.4, 5 440 ex den 17.4 och slutligen till toppnoteringen 5 581 ex den 19.4. Efter detta datum sjunker antalet undan för undan till 3 883 ex den 23.4 och slutligen blott 580 ex den 26.4 (Ulf Skyllberg m.fl.). Sammantaget blev sångsvanens rastperiod i Umedeltat utdragen men utan de riktigt höga antals-topparna som noterats de senaste åren (högsta totalsumman är 8 400 ex från den 10.4 2021).

Många (höst): Högsta noterade ansamlingen under hösten var 1 000 ex rast Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 11.10 (L-G Boström). Utanför Umedeltat noterades 510 ex rast Flarken, Ånäset 29.10 (Tommy Magnusson).

Sträck: Under våren noterades 1 446 nordsträckande sångsvanar 12.3 - 31.5 (Christer Olsson m.fl.) medan under hösten landade slutsumman på blott 943 sydsträckare 28.8 - 23.12 (Roger Olofsson m.fl.).



Mindre sångsvanar

Foto: Johan Forssell

### **Prutgås** *Branta bernicla*

Vår: 2 ex str NO Lövöbådan, Hsk 20.5 (Thomas Sundström), 1 ex str NO Ostögrundet 24.5 (Andreas Garpebring).

Höst: 13 ex str SV Bjuren, Täftelandet; Ostögrundet samt Tavastudden 24.9 (Emmanuel Naudot, Mikael Wikström resp Joel Hallingfors), 29 ex str SV Sönerstgrundet 24.9 (Micael Jonsson), 90 ex str SV Skepparkallen 25.9 (Emmanuel Naudot), 14 ex str SV Tavastudden 26.9 (Fredrik Alriksson), 10 ex str SV Sönerstgrundet 28.9 (Mikael Wikström, Niklas Lindberg Alseryd), 5 ex str SV Ostögrundet 29.9 (Ulf Skyllberg, Andreas Garpebring), 2 ex

str V Skeppsvik 30.10 (Joakim Öhman).

Två fynd om totalt 3 ex under våren får anses vara ett normalt uppträdande medan de totalt 163 rapporterade sydsträckande individerna, korrigerat för dubbelräkningar, fördelade på sex av de sju dagarna under perioden 24-30.9, får anses vara ett gott utfall. Kraftiga lågtrycksgenererade O-SO vindar längs flyttvägen brukar krävas för att arten skall observeras under hösten vid kusten i Västerbotten.

### **Kanadagås** *Branta canadensis*

Vinterfynd (dec) om  $\geq 10$  ex: 17 ex Återvinningscentralen, Tavelsjö 1.12



(Joakim Linder), 17 ex förbifl Böleäng, Umedeltat 2.12 (Tommy Andersson), 15 ad Stenpiren, Skellefteälven C 5.12 (Anders Lindberg). Inga rapporter alls efter 5.12, undrar om flocken förbiflygande över Böleäng var samma som den som rastade dagen innan i Tavel-sjö? Högsta noteringen för vår respektive höst var 1 000 ex rast Degernäs-bäcken, S väg, Umedeltat 11.4 (Christer Olsson, Kerstin Årdahl), 910 ex rast Degernäs-bäcken, N väg, Umedeltat 23.10 (Micael Jonsson).

#### **Vitkindad gås** *Branta leucopsis*

Häckningar: sammanlagt rapporterades ca 31 par ha fått ut minst 87 ungar, vilket är i linje med spontanrapporteringen för de senaste åren. Samtliga fynd är från kustbandet och endast en häckning finns rapporterad från norra delen av Västerbotten.

Många: Under hösten finns ett flertal noteringar om flockar om 100-350 fåglar från områden kring Umeå och Skellefteå. Högsta noteringarna från respektive dellokal var 200 ex rast Gran, Umeå 11.8 (Vilgot Sagerfors), 300 ex rast Röbbäcksdalen, Umedeltat 22.8 (Håkan Olsson), 300 ex rast Lillskärsudden 28.8 (Martin Lagmo), 250 ex rast Degernäs, SV slätten, Umedeltat 17.9 (Ralf Norberg), 350 ex Kyrkholmen, Skellefteälven, Skellefteå 21.9 (Joakim Wallström), 140 ex rast Spangdalen, Stöcke 7.10 (Christer Olsson), 170 ex rast Tjärn, Skellefteå 7.10 (Daniel Strömberg), 205 ex str SV Klubben, Sörmjölje 17.10 (Fredrik Alriksson, Micael Jonsson), 150 ex rast Bergön, Umedeltat 17.10 (Ralf Norberg), 105 ex rast Degernäs-bäcken, S

väg, Umedeltat 18.10 (Håkan Olsson).

#### **Stripgås** *Anser indicus* (23/39 – 1/2; fynd sedan 1995)

2 ex rast Hjoggböle 19.4 (Pia Klockljug). Mellan åren 1995, då arten blev "kryssbar", och 2002 gjordes inga fynd i Västerbotten. Sedan dess har dock arten varit nästan årlig i landskapet och har noterats med mellan ett och tre fynd per år under 16 av de 20 senaste åren.

#### **Grågås** *Anser anser*

Inlandshäckning: 2 ad + 1 pulli Giller-vattnet, Boliden 1.7 (Fredrik Grahn). Grågåsen är mycket sällsynt som häckfågel i inlandet i Västerbotten. Första dokumenterade inlandshäckningen sedan 2011.

Många (vår): Under våren räknades rastande gäss i området kring Umeälvens delta och slätter av Umedeltats fältstation. Den 17.4 räknades 2 022 ex av arten och toppnoteringen inträffade den 19.4 med 3 106 ex. Därefter sjönk antalet till 2 345 ex den 23.4 och 1 400 ex den 26.4 (Ulf Skyllberg m.fl.).

Många (höst): Under hösten finns ett stort antal noteringar om  $\geq 1\,000$  grågäss inom Umedeltaområdet. Den högsta noteringen var 3 294 ex Bergön 12.9 (Christer Olsson). Andra höga noteringar var 2 023 ex Villanästornet 1.9 (Micael Jonsson), 2 300 ex Skärberget 7.9 (Joel Hallingfors), 1 550 ex Villanästornet 8.9 (Micael Jonsson), 1 150 ex Dammen N Jvg 14.9 (Christer Olsson), 2 500 ex Villanäsbankarna 17.9 (Christer Olsson), 3 000 ex Degernäs-bäcken, N väg 27.9 (Maud Tyboni), 1 470 ex Storavan, Stöcke 9.10 (Micael Jonsson), 1 200 ex Degernäs-bäcken, S



väg, 13.10 (Fredrik Alriksson) och 1 840 ex samma lokal 23.10 (Micael Jonsson). Ända in i början av november fanns stora ansamlingar kvar i deltaområdet med 700 ex Holmen, Österfjärden 1.11 (Håkan Olsson) och 450 ex Degernäsbacken, S väg 5.11 (Christer Olsson). Utanför Umedeltat noterades följande stora ansamlingar (toppnoteringar per lokal): 385 ex Öndebyn, Bygdeå 15.8 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson), 1 200 ex Brånsjöns NR 3.9 (Jonas F Grahn), 545 ex Sandviken, Rickleå, Bygdeå 11.9 (Niklas Lindberg Alseryd), 974 ex Gärdefjärdens fågeltorn, Lövånger 13.9 (Christer Olsson), 1 415 ex rast Brattby sandbank, Umeälven 6.10 (Jonas F Grahn).

### **Fjällgås** *Anser erythropus*

1 3K+ rast Västerfjärden, Umedeltat 29.4 - 2.5 (Fredrik Alriksson, Joel Hallingfors, Emmanuel Naudot m.fl.), 1 2K+ rast samma lokal 12.5 (Ralf Norberg), 1 ad str NV Svart-Lass, Hsk 21.5 (Thomas Sundström). Med tre fynd under året blev 2022 ett rätt normalt år för arten i landskapet sett till den senaste 15-årsperioden. Fåglarna som sågs vid Umedeltat var olika individer. Den första var omärkt medan den andra bar gul färgring plus metallring.

### **Bläsgås** *Anser albifrons*

Vår: Årets första bläsgås sträckte mot NO förbi Lillskärsudden 16.4 (Micael Jonsson). I Umedeltat sågs 3 2K+ tidvis tillsammans 17-21.4 (Ulf Skyllberg, Per Bernhardsson, Thomas Ågren m.fl.), 1 ex rast 30.4 - 6.5 främst vid Bergön (Christer Olsson, Jörgen Axelsson, Lasse Sjögren, m.fl.), 1 ex rast se-

dermera Storavan 7-11.5 (Peter Englund, Carl-Arne Nyström, Lars Berggren m.fl.). Vid Gärdefjärden sågs 1 ex 18-25.4 (Mattias Laisfeldt, Niklas Lindberg Alseryd, Lennart Öhmark m.fl.). Antalet ökade till 3 ex 28.4 (Stig Holmqvist, Niklas Lindberg Alseryd) och som mest 4 ex t.o.m. 4.5 (Stig Holmqvist, Mats Holmkvist, Niklas Lindberg Alseryd). Vid övriga lokaler sågs 1 2K förbifl Piparbölesjön, Hissjö 17.4 (Birger Risberg), 1 2K f.d. Vännäsjön, Vännäsby 28.4 (Tommy Magnusson, Maria Westling), 1 ex rast Spisen, Kåge 2.5 (Daniel Strömberg), 1 ex Brånsjön 27.5 (Thomas Ågren, Dag Österlund, Henrik Blommé), 1 ex rast Stavarn, Täfteå 5.6 (Niklas Lindberg Alseryd) samt 1 ex Lillskärsudden 8.6 (Henrik Blommé). Om vi bedömer att antalet rastande individer var fem i Umedeltat och fyra vid Gärdefjärden, så hamnar totalsumman på 16 ex, vilket är lite lägre än på senare år (24 ex 2021).

Höst: 1 ex Umedeltat 19-20.9 (Gunnar Ekenberg, Christer Olsson), 1 ex Gärdefjärden, Lövånger 1.10 (Joakim Wallström, Patrick Degerman, 1 ad Umedeltat 12-13.10 (Håkan Olsson, Gunnar Ekenberg, Lasse Sjögren), 1 ad str SV Svart-Lass, Hsk 17.10 (Thomas Sundström), 1 1K rast Bergön, Umedeltat 18.10 (Fredrik Alriksson) och slutligen 1 ad Umedeltat 26.10 - 5.11 (Birger Risberg, Ralf Norberg, Joel Hallingfors m.fl.).

### **Tundragås** *Anser serrirostris*

Vår: Första rapporterade tundragässen i Umedeltat var 4 ex Degernäs 4.4 (Ralf Norberg, Anders Hällström). Därefter



finns spridda rapporter om enstaka fåglar och småflockar fram till den 2.5. Större ansamlingar var 90 ex rast Degerlös, SV slätten 17.4 (Ulf Skjallberg) och sammanlagt 130 ex Umedeltat 19.4 (Umedeltats Fältst.). Utanför Umedeltat rapporterades 2-6 ex Brånsjön 21-30.4 (Andreas Garpebring m.fl.), 7 ex rast Hertsånger, Ånåset 23.4 (Leif Bildström), 1 ex rast Baggböle 24.5 (Richard Bevan), 4 ex rast Västerbyn, Estersmark, Ånåset 1.5 (Leif Bildström), 30 ex förbifl Gärdefjärdens fågeltorn, Lövånger 4.5 (Andreas Garpebring m.fl.), 1 ex rast Lövselefjärden, inre delen, Lövånger 4.5 (Niklas Lindberg Alseryd), 5 ex förbifl Innertavle 17.5 (Andreas Garpebring).

Höst: 1 ex rast Håstudden, Umedeltat 4.10 (Anders Hållström).

### **Spetsbergsgås** *Anser brachyrhynchus*

Vår: I Umedeltat sågs 2 ex rast 3.4 (Ulf Skjallberg), 4 ex 4.4 (Jörgen Kragh, Tommy Andersson) och sedan 6 ex 17.4 (Ulf Skjallberg) som ökade till 16 ex 19.4 (Ulf Skjallberg, Per Bernhards-son, Umedeltats Fältstation). Därefter som mest 12 ex rast Bergön 30.4 - 6.5 (Ritu Andersson, Kjell Grankvist, Christer Olsson, Tommy Magnusson) samt 10 ex rast Villånåsbänkarna 15.5 (Lars Edenius). Vi bedömer att totalt rastade minst 42 individer i Umedeltat (4+16+12+10), vilket är någötfäre än på senare år.

Utanför Umedeltat, från norr till söder, sågs max 5 ex Ersmark, Kåge 13-15.5 (Stig Holmqvist, Patrick Degerman), 4 ex Spisen, Kåge 3-8.5 (Mats Holmqvist, Mattias Laisfeldt, Victor Lundström), 3 ex Kågegården 23.4

(Urban Lundström, Erik Normark), 1 ex Ostråsket 23.4 (Mats Holmqvist), 17 ex Vebomark, Lövånger 4.5 (Niklas Lindberg Alseryd), 2 ex Kålaboda, Ånåset 28.4 (Niklas Lindberg Alseryd), 5 ex Gärdefjärden, Lövånger 28.4 - 4.5 (Niklas Lindberg Alseryd, Andreas Garpebring, Åsa Granberg m.fl.), 2 ex N Broånge, Lövånger 21.4 (Lennart Öhmark), 9 ex Estersmark, Ånåset 28.4 - 1.5 (Niklas Lindberg Alseryd, Leif Bildström), 2 ex Gumbodahamn, Ånåset 30.4 (Leif Bildström), 10 ex Råtråsket, Djåkneboda 21.4 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson), max 6 ex Brånsjön 17.4 - 5.5 (Christer Laggar, Jonas F Gråhn, Ulf Skjallberg), 2 ex Holmö by, Holmöarna 14.5 (Fredrik Alriksson), 1 ex Tåfteå 16.5 (Gunnar Odell). På stråck sågs 2 ex mot NO Grundskatan, Bjuröklubb 18.5 (Niklas Lindberg Alseryd) och 3 ex mot NO Ostögrundet 24.5 (Andreas Garpebring). En rak summering av maxantal ger 73 ex utanför Umedeltat och därigenom totalt för landskapet 115 ex (73+42), vilket är någötfägre än för de senaste åren. Det har nyligen upptäckts att arten på senare år har etablerat sig som häckfågel på ön Novaya Zemlya på Ryska tundran. Populationen antas omfatta flera tusen individer och kan förklara det kraftigt ökade antalet rastande individer av arten i Sverige under våren, vilket även tydligt har märkts av i Västerbotten på senare år.

Höst: I Umedeltat sågs 1 ex rast 10-15.9 (Christer Olsson, Micael Jonsson, Andreas Garpebring m.fl.), 3 ex 19.9 (Gunnar Ekenberg), 1 ex 30.9 (Joel Hallingfors), 1-2 ex 13-19.10 (Fredrik Alriksson, Andreas Garpebring, Lasse



Sjögren m.fl.). Därutöver 8 ex rast Holmforsen, Rödåsel 2.10 (Maria Westling). Totalt 15 ex på hösten, vilket är fler än normalt.

### **Skogsgås** *Anser fabalis*

Trolig häckning: 1 par avledningsbetende på myrområde i Skellefteå k:n 22.5 - 9.6 (Isak Vahlström, Andreas Garpebring). Landskapet hyser sannolikt enstaka häckande par. Häckningar, eller i vart fall observationer som tyder på häckning, görs nästan varje år i den nordvästra delen av Västerbotten. Årets lokal var dock ny.

### **Ob. skogsgås/tundragås** *Anser fabalis/serrirostris*

Många: Från gåsräkningarna i Umedeltat finns följande höga dagssummor noterade under våren: 1 271 ex 17.4, 2 368 ex 19.4, toppnoteringen 2 590 ex 23.4 samt 1 378 ex 26.4 (Tomas Brodin m.fl.). Detta är en återgång till mer normala siffror efter förra årets mycket höga toppsummor. Utanför Umedeltat räknades 580 ex rast Åsen, Stöcksjö, Umeå 24.4 (Thomas Ågren, Christina Adolfsson) och 520 ex rast Nya fågeltornet, Brånsjön 27.4 (Andreas Garpebring). Endast en högre summa finns noterad från hösten; 330 ex rast Bergön, Umedeltat 4.10 (Joel Hallingfors).

### **Mandarinand** *Aix galericulata* (22/24 – 3/4; fynd sedan 1995)

1 hane rast Öbackastrand, Umeå – Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat – Sofiehemsdammen, Umeå - Vadarön, Gran, Umeå 14.4 - 24.5 (Anne van Wierkom, Elsa Melin Ståhl m.fl.), 1 hane

rast Bergsforsen, Umeälven, Brånsjön 14.4 (Christer Laggår), 2 hanar str N Tavastudden 18.4 (Emmanuel Naudot, Andreas Garpebring, Åsa Gustafsson), 2 hanar Lägdeå, Robertsfors 22-23.4 (Elias Forsberg m. fl.), 2 hanar rast Soldattorpet, Lövånger 8.5 (Allan Larsson), 1 hane Hällforstjärnen, Hällfors 14.5 (Jonas F Grahn). Inte lätt att säkert veta men Rrk Vb gör bedömningen att det rörde sig om fyra hanar av mandarinand som sågs i landskapet 2022 varav en som i huvudsak höll sig inne i Umeå men gjorde en kortare utflykt till Degernäsbäcken; en annan som sågs vid Brånsjön och Hällfors och slutligen två hanar tillsammans som först sågs förbisträckande vid Tavastudden och sedan rastande vid Lägdeå och Lövånger några dagar senare.

### **Gravand** *Tadorna tadorna*

Samtliga: 3 ex rast Blågrundsudden 20.4 (Christer Olsson), 1 hona rast Ersmarksängena, Kåge 29.4 - 3.5 (Ulf Wiklund, Erik Normark m.fl.), 4 ex rast Brånsjön 4-5.5 (Åsa Strand, Jonas F Grahn m.fl.), 1 hona rast Lillskärsudden 6.5 (Håkan Olsson), 1 hane rast Danielsten, Bureå 8.5 (\*Christina Ericsson, Thorbjörn Johansson), 3 ex rast Villanäsbänkarna, Umedeltat 10.5 (Fredrik Alriksson, Katarina Stenman, Micael Jonsson m.fl.), 1 ex str NO Ostögrundet 10.5 (Björn Gustafsson), 1 hane rast Lillskärsudden 11.5 (Tommy Magnusson), 1 hane rast Nagelhamnsviken, Yttre Västerfjärden 12-13.5 (Kerstin Årdahl, Emmanuel Naudot), 1 hane rast Fläsebadet, Yttre Västerfjärden 13.5 (Sören Wulff) och 2 ex obs i häcktid, lämplig biotop Avanviken,



Tavelsjö 6.6 (Kirsten Dahl, Maria Westling).

### **Alfågel** *Clangula hyemalis*

Inga fynd som antyder häckning gjordes i landskapet under 2022.

Vinterfynd: 1 honf Lillklyvan, Hsk 15.1 och 1 ad par samma lokal 12.2 (Thomas Sundström).

Sträck: Under våren räknades 218 nordsträckande alfåglar 5.5 - 1.6 (Micael Jonsson m.fl.) och under hösten 353 sydsträckande dito 11.9 - 6.11 (Joel Hallingfors m.fl.). Bästa dagen blev 114 ex str SV Sönnertgrundet 25.10 (Birger Risberg, Ralf Norberg).

### **Ejder** *Somateria mollissima*

Häckningar: Under året inkom rapporter om minst 15 lyckade häckningar som genererade minst 50 ungar.

Många: 40 ex str NO Tavastudden 18.4 (Andreas Garpebring, Åsa Gustafsson, Emmanuel Naudot).

### **Sjööorre** *Melanitta nigra*

Häckningar: Inga fynd med högre häckningskriterier har gjorts men det föreligger ett inlandsfynd under potentiell häckningstid: 14 ex rast Gillervattnet, Boliden 19.5 - 7.6 (Patrick Degerman, Joakim Wallström).

Vinterfynd (jan): 1 2K honf rast Lövöudden, Holmsund 1-3.1 (Mikael Wikström m.fl.), 1 honf rast Öskatan, Skallön 6.1 (Erik Normark), 1 honf str NV Lövöudden, Holmsund 7.1 (Thomas Sundström).

Vinterfynd (dec): Under december finns ett flertal vinterfynd från Lövöudden och Blågrundsudden. Som mest sågs 17 ex rast Lövöudden, Holmsund

1.12 (Christer Olsson) och 22 ex rast Blågrundsudden 3.12 (Christer Olsson). Från övriga lokaler noterades 1 honf rast Anders-Marshällan, Sörsundet, Holmöarna 2.12 (Per Hansson) och 1 honf rast Sörmjöle havsbad 19.12 (Christer Olsson).

Sträck: Under våren räknades 2 956 nordsträckande sjööorra 9.4 - 1.6 (Emmanuel Naudot m.fl.) och under hösten 2 916 sydsträckande dito 14.7 - 7.11 (Ulf Skyllberg m.fl.). Bästa dagen blev 1 554 ex str SV Sönnertgrundet 25.10 (Birger Risberg, Ralf Norberg). Det är den tredje högsta dagssumman för 2000-talet.

### **Vitnackad svärta** *Melanitta perspicillata\** (7/7 - 0/0)

1 hane 4K+ Umeå uthamn, Holmsund 5.5 - 3.7 (Rolf Sandberg, Håkan Olsson, Emmanuel Naudot m.fl.). Rrk Vb bedömer att det rör sig om samma fågel som återkom 2022 från att under åren 2020-2021 uppehållit sig på samma lokal. Under 2022 uppehöll sig fågeln på lokalen i åtminstone två månader och sågs under en längre tidsperiod än de två föregående åren. Kanhända beroende på bättre koll på lokalen och målriktat sökande efter denna gamla bekant?

### **Svärta** *Melanitta fusca*

Häckningar: Totalt rapporterades 33 kullar om sammanlagt 239 ungar längs kuststräckan från Sörmjöle i söder till Vånören, Burvik i norr. Svärtan är numer klassad som hotad. Den svenska populationen uppgår till ca 10 000 par (8 000-12 000). Från att ha varit en mycket allmän fågel i ostkustens



skärgårdar gick svärtan kraftigt tillbaka under 1950- och 1960-talet. Under de allra senaste decennierna har minskningen fortsatt i området även om nedgången inte tycks ha varit lika påtaglig i norra delen av Östersjön.

Vinterfynd (jan): 1 honf rast Öskatan, Skallön 6.1 (Erik Normark).

Vinterfynd (dec): Ett flertal fynd från Lövöudden, Holmsund 1-25.12, som mest sågs 9 ex 23.12 (Joakim Linder, Peter Sunesson). Övriga decemberfynd var 2 ex rast Finlandsfärjeterminalen, Holmsund 1.12 (Christer Olsson), 2 ex rast Blågrundsudden 3.12 (Christer Olsson), 1 ex rast Norrfjärdens färjeläge, Ivarsboda 19.12 (Ralf Norberg), 1 hane rast Sörmjölje havsbod 19.12 (Christer Olsson), 1 ex rast Vitkärsudden, Yttre Västerfjärden 21.12 (Ralf Norberg).

Sträck: Under våren finns rapporter om sammanlagt 1 306 nordsträckande svärtor 18.4 - 1.6. Bästa dagen blev 20.5 med 167 ex Lövöbådan, Hsk 20.5 (Thomas Sundström). Från hösten är den sammanlagda summan 246 sydsträckare under perioden 25.7 - 5.11.

### **Sibirisk knölsvärta** *Melanitta stejnegeri*\*\* (1/1 – 0/0)

1 7K+ hane rast Gråbolandsviken, Hörnefors 3.5 - 6.6 (Eskil Nygren, Martin Lagmo, Håkan Olsson m.fl.). För femte året i följd återkom den sibiriska knölsvärta till samma havsvik utanför Hörnefors som tidigare. Den upptäcktes på dagen samma datum som året innan och sågs på lokalen en dryg månad. Liksom tidigare är sällskapet den med vanliga svärtor.

### **Knipa** *Bucephala clangula*

Många: 500 ex förbifl Sönerstgrundet 9.9 (Andreas Garpebring), 600 ex stationära Ostögrundet 15.9 (Ulf Skyllberg, Emmanuel Naudot) och 500 ex rast Gråbolandet, Hörnefors 17.9 (Tommy Magnusson).

### **Salskrake** *Mergellus albellus*

inga fynd som tyder på häckning detta år heller. Noterad under juni - augusti med enstaka fåglar på en handfull inlandslokaler, men inget fynd med några högre häckningskriterier.

Vinterfynd: 1 honf rast Vadarön – Backens kyrka, Umeälven, Umeå 17.1 - 15.3 (Håkan Olsson m.fl.), 1 honf rast Umeälven, Öbacka, Umeå 1-10.12 (Ann-Katrin Sjögren m.fl.).

### **Brunand** *Aythya ferina*

Samtliga: 1 hane rast Dammen N Jvg, Umedeltat 29.4 - 1.5 (\*Thomas Ågren, Åsa Strand m.fl.), 1 hane rast Bjurön/Brattås, Brattåsfjärden 7.5 (Mattias Forsman) och 1 hane rast norra Tavlefjärden 10.5 (Andreas Garpebring m.fl.). Arten är utgången som häckfågel i Västerbotten men ett antal rastande fåglar ses normalt på våren. Årets summa på endast tre individer är dock låg.

### **Ringand** *Aythya collaris*\* (0/0 – 1/1)

1 ad hane rast Avanvaken, Tavelsjö 3-4.5 (Maria Westling, Kirsten Dahl m.fl.). Ny art för Västerbotten! Fram till 2021 har det i landets gjorts 66 fynd av totalt 67 individer av denna nordamerikanska gäst. Sjutton av de svenska fynden är gjorda i Norrland så fyndet i Västerbotten var väntat. Tyvärr



Hybrid brunand x vigg (till höger)

Foto: Emmanuel Naudot

sågs fågeln bara i två dagar men de skådare som hann dit fick njutobas på närhåll där ringanden kunde ses tillsammans med bl.a. viggas.

### **Vigg** *Aythya fuligula*

Många: 400 ex rast Sörfjärden, Ostnäs halvön 5.5 (Ralf Norberg), 500 ex rast Holmögadd 28.9 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann m.fl.) och 360 ex rast Holmögadd 1.10 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann m.fl.).

### **Bergand** *Aythya marila*

Häckningar: 1 konstaterad häckning med 3 nyligen flygga ungar Inner-Åhällan, Normjöle 24.7 (Peter Sunesson) samt tio möjliga häckningar där par rapporterades, alla från den sydliga delen av kuststräckan i landskapet, mellan Hörnefors och Täftefjärden, dvs. från det område där arten sedan länge har sitt fäste i landskapet. Med bara spontanrapportering som grund blir en utsago om trender vanskelig men det tycks ändå som att arten är på tillbakagång. För tio år sedan låg sum-

man av spontanrapporterade par på ca 20 och för fem år sedan på ca 15.

### **Brunand x vigg** *Aythya ferina x fuligula*

1 hane rast Dammen N Jvg, Umedeltat 30.4 (Emmanuel Naudot, Mikael Wikström).

### **Årta** *Spatula querquedula*

Trolig häckning eller häckningsförsök: 1 par parningsceremonier Dammen N Jvg, Umedeltat 21.5 - 8.8 (Christer Olsson m.fl.).

Fynd utanför Umeområdet: 1 hane rast Kågeälvens delta 8-31.5 (Mats Holmkvist, Martin Lagmo), 1 par Björkhammarträsket, Jörn 11.5 (Charlotte Zackrisson, Marika Lundgren).

En trolig häckning eller i vart fall häckningsförsök på samma lokal där årta konstaterades häcka 2021. I övrigt fynd av enstaka fåglar eller par på tio lokaler i Umeområdet plus två fynd i landskapets norra del. Årtan veckor ha en mycket liten stam i landskapet och häckar troligen med enstaka par.



Observationer görs över hela landskapet, även i nordvästra delen av inlandet.

### **Skedand** *Spatula clypeata*

Häckningar: 1 hona ruvande Lövöbådan, Hsk 28.5 (Thomas Sundström), 1 hona upprörd, varnande Storavan, Stöcke 12.6 (Christer Olsson), 1 par upprörd, varnande Lunnagrundet, Umedeltat 13.6 (Christer Olsson), 1 hona med ungar Vorrgrundet, Skelleftehamn 17.6 (Åsa Lundgren Eriksson), 1 hona med ungar Hällögern, Norum 10-14.7 (Alan Dalton), 3 ungpullar med sammanlagt 15 pulli Dammen N Jvg, Umedeltat 12.7 (Birger Risberg), 6 ungar Bjurön/Brattås, Brattåsfjärden 29.7 (Mattias Forsman).

Skedanden, som i den svenska rödlistan är klassad som nära hotad, torde att döma av spontanrapportering häcka med några tiotal par i landskapet och då huvudsakligen vid kusten eller i vart fall vid kustnära lokaler, men även vid några inlandslokaler såsom Brånsjön även om inga rapporter med högre häckningskriterier inkom från inlandslokaler under 2022.

Sent fynd: 1 par rast Nabbviksgrundet, Umedeltat 5.11 (Uno Skog m.fl.). Fenologirekord med tre dagar. Tidigare rekordet var från 2.11 2017.

### **Snatterand** *Mareca strepera*

Sammanlagt gjordes ca 40 fynd av 57 individer vilket är i linje med fyndbilden för de senaste åren dock inga rapporter om säkerställda häckningar eller fynd med högre häckningskriterier.

### **Bläsand** *Mareca penelope*

Häckningar och troliga häckningar: Endast sex konstaterade eller åtminstone troliga häckningar rapporterades under året. Därav en i parkmiljö inne i Umeå stad; 3 pulli Mariehemsdammen 22.6 - 10.7 (Ann-Katrin Sjögren m.fl.). Det låga antalet häckningsfynd torde inte alls avspegla artens status som häckfågel i landskapet utan vara en grav missvisning till följd av låg rapporteringsfrekvens och låg skådaraktivitet i för arten intressant häckningsmiljö.

Många rastande: 500 ex rast Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 27.4 (Micael Jonsson m.fl.).

Sträck: Under våren bokfördes blott 78 nordsträckande bläsänder 9.4 - 29.5 (Thomas Sundström m.fl.). Under hösten noterades 7 683 sydsträckare 21.8 - 28.10 (Ulf Skyllberg m.fl.). Högsta dagssumman blev 4 042 ex Sönerstgrundet 28.9 (Mikael Wikström, Niklas Lindberg Alseryd). Det är den fjärde högsta dagssumman för sträckande bläsänder i Västerbotten genom tiderna, men långt från toppnoteringen som är 11 901 ex den 8.9 1995. Andra höga summor under hösten var 548 ex Bjuren, Täftelandet 24.9 (Emmanuel Naudot), 1 479 ex Skepparkallen, Ostnåshalvön 25.9 (Emmanuel Naudot), 663 ex Ostögrundet 29.9 (Ulf Skyllberg, Andreas Garpebring).

### **Stjärtand** *Anas acuta*

Häckningar: 1 hona ruvande Skrakögern, Hsk 28.5 (Thomas Sundström), 1 hona med 3 ungar Vajsjön, Norsjö 18.7 (Anders Sundkvist, Christina Lindquist). Arten har hållits för att ha



en liten häckande stam i landskapet. Konstaterade häckningar har dock varit ytterst få de senaste åren. Senast en häckning rapporterades var 2019. Dessförinnan får man leta sig tillbaka till år 2010!

Många rastande: flera noteringar om 50-100 rastande stjärtänder i svämpölanarna på Södra Degernässlätten under våren. Högsta summan var 130 ex 1.5 (Christina Adolfsson, Thomas Ågren).

Sträck: Under hösten räknades 1 159 sydsträckande stjärtänder 17.8 - 25.10 från olika lokaler längs kusten. Bästa dag blev 24.9 med sammanlagt minst 617 ex där 400 räknades från Bjuren kl 06:30-14:10 (Emmanuel Naudot) och 217 ex från Sönerstgrundet 15:30-18:15 (Micael Jonsson). Andra höga sträcksummor samma dag var 282 ex Ostögrundet (Mikael Wikström) och 330 ex Tavastudden (Joel Hallingfors). Ytterligare höga sträcksummor var 167 ex Skepparkallen, Ostnäshalvön 25.9 (Emmanuel Naudot) och 238 ex Sönerstgrundet 28.9 (Mikael Wikström, Niklas Lindberg Alseryd).

### **Kricka** *Anas crecca*

Vinterfynd: 1 ex rast Bureälven, bifåran i Bureå 17.12 (Christina Ericsson).

Tidigt vårfynd: 1 hane rast Fodercentralen, Holmsund 20.3 (Christer Olsson m.fl.).

Många: Under våren gjordes en rad noteringar om större ansamlingar från Umedeltat och Brånsjön. Högsta noteringarna var på ca 1 000 ex södra Degernässlätten, Umedeltat 29.4 (Christer Olsson) och lika många

Brånsjön 30.4 (Andreas Garpebring, Åsa Gustafsson). Andra höga summor från dessa lokaler är 760 ex Brånsjön 27.4 (Andreas Garpebring), 460 ex Storavan, Stöcke 3.5 (Håkan Olsson), 875 ex Brånsjöns NR 5.5 (Jonas F Grahn) och 420 ex samma lokal 24.6 (Jonas F Grahn). Från övriga lokaler finns ett fynd om 400 ex rast inre Lövselefjärden, Lövånger 8.5 (John Mo). Under hösten noterades 555 ex rast Brånsjöns NR 28.8 (Jonas F Grahn), 420 ex rast Villanästornet, Umedeltat 1.9 (Micael Jonsson) och 846 ex rast Holmen, Österfjärden, Umedeltat 12.9 (Christer Olsson).

Sträck: Under hösten räknades sammanlagt 416 sydsträckande krickor 26.7 - 22.10 (Mikael Wikström m.fl.).

### **Dalripa** *Lagopus lagopus*

Totalt noterades ca 30 fåglar från ca 15 lokaler relativt väl spridda över landskapet, vilket är i linje med de senaste årens spontanrapportering. En rapport gäller en konstaterad häckning: 1 ad hona + 6 pulli/nyligen flygga ungar Svanamyran, Åmsele 10.8 (Johan Starck).

### **Tjäder** *Tetrao urogallus*

Tjäderspel rapporterades från 25 lokaler, spridda över större delen av landskapet. Totalt handlade det om 109 tuppar på dessa spelplatser. Fyra spelplatser bedömdes hysa mellan åtta och 11 tuppar. Antalet rapporterade spelplatser var klart högre 2022 jämfört med de närmast föregående åren. Detta torde höra samman med att riktade inventeringar gjordes i några delområden.



### **Orre** *Lyrurus tetrix*

Cirka 550 spelande orrar rapporterades från ca 100 olika spelplatser i landskapet, från norr till söder och från större öar i skärgården i öster till inlandet i väster. Några spelplatser höll 30 tuppur eller fler; 70 ex (50 hane + 20 hona) sp Sör-Skivsjömyran, Bastuträsk Bjurholm 20.4 (Mats Pleje, Gunnar Odell), 30 sp Gryssjömyran, Norum 23.4 (gnm Per Hansson).

### **[Rapphöna** *Perdix perdix*]

2 ex Infarten Östra vägen, Tvärålund, 30.4 (Lars Lövgren, Åke Jakobsson, Anna Jakobsson) och 1 hane Övre bruket, Hörnefors 24.11 (Tommy Magnusson). Båda fynden bedöms gälla antingen frisläppta eller förrymda fåglar.

### **[Fasan** *Phasianus colchicus*]

1 ex Eriksvägen 6, Holmsund 18-22.1 (Peter Furberg), 1 ad Långhalsudden, Obbola 24.4 (Alf Lindberg), 1 hona Vännforsens NR, V. Vännfors 6.5 (Lasse Sjögren), 1 hane Obbola 14.6 (Robert Stenmark). Sammanlagt 3-4 ex vilket är en normal årssumma. Samtliga bedöms vara förrymda eller frisläppta.

### **Vaktel** *Coturnix coturnix*

Samtliga: 1 sp Obsladan, Umedeltat 13.6 - 11.7 (Ritu Andersson, Lars Sjögren m.fl.) och 3 sp samma lokal 24.6 (Maria Westling). Spelande vaktel hördes endast på en enda lokal i landskapet under 2022, vilket är ovanligt. En normal årsmängd under flera decennier har varit 4-8 individer men där det under toppåren 2007, 2011 och 2014 hördes 16-30 fåglar.

### **Svarthakedopping** *Podiceps auritus*

Häckningar: Cirka 36 par rapporterades från 23 lämpliga lokaler under häckningstid. Det är ett normalt antal men mörkertalet är rimligtvis betydande. Av de 35 paren rapporterades 17 med häckningskriterier för troliga eller säkra häckningar. Dessutom rapporterades ensamma fåglar på ytterligare ett antal lokaler.

### **Gråhakedopping** *Podiceps grisegena*

Häckningar: Cirka 15 par (varav 4 konstaterade häckningar) rapporterades under året. Därtill inkom rapporter om ytterligare ett antal ensamma fåglar under häckningstid. Årets siffra är ganska låg men svårt att veta om det speglar en reell minskning då spontanrapporteringen bara täcker en bråkdel av beståndet.

### **Skäggdopping** *Podiceps cristatus*

Konstaterade häckningar: 1 par bo-bygge Strömbäck 7.5 (Christer Olsson), 1 par ruvande Avan, Tavel sjö 5.6 (Tommy Magnusson) och 1 ad par med 4 pulli/nyligen flygga ungar N Bastuholmsgrundet, Kåge 30.7 (Mats Holmkvist).

Därutöver rapporterades endast två eller möjligen tre par från lämpliga lokaler under häckningstid. Det är nu flera år i rad med kläna resultat för skäggdopping. Framförallt är det få rapporter från Umedeltat. Minskar arten i Västerbotten?

### **Turkduva** *Streptopelia decaocto*

Som vanligt en hel del rapporter från Umeå och Skellefteå. Sammanlagt bedöms det handla om ca 20 fåglar i



Umeå och knappt hälften så många i Skellefteå. I Umeå främst rapporterad från stadsdelar i ett nordsydligt stråk genom staden: Berghem - Fridhem - Haga - Teg - Röbäck. Dessutom en rapport om 1 ex Carlslid 12.5 (Sören Wulff). I Skellefteå rapporterad från Skelleftehamn och Ursviken, men även ett fynd från Hammarängens industriområde vid stadens södra infart 12.9 (David Möller).

Fynd utanför städerna: 1 ex rast V Spöland, Vännäsby 7-27.1 (Åsa Strand, Peder Andersson), 1 ex rast Örnstigen 2, Sävar 20.4 (Hanna Johansson), 2 ex Ersmark, Kåge 21.4 - 19.5 (Mats Holmkvist, Lars Lindmark), 1 sp Lindvägen 5, Holmsund 21.4 (Lena Bondestad), 1 ex rast Bjuröklubbs fyr 26.4 (Mattias Forsman), 1 ad rast Åmkroken Åmsele 7.5 (Gösta Widell), 11 sp Norra Frostkåge, Kåge 15.5 (Mats Holmkvist), 1 sp Lillhällan, Holmöarna 20-21.5 (Andreas Garpebring, Fredrik Alriksson), 1 ex rast Hagaviken, Bjurön, Bjuröklubb 25.5 (Staffan Andersson), 1 sp Arboretum Norr, Baggböle, Umeå 27.5 (Johan Svensson), 1 ex rast Hissjö by 30.5 (Andreas Garpebring, Petra Sjödin), 1 ex permanent revir Tåvågen 5, Vindeln 10.6 - 28.7 (Henrik Sporrang), 1 ex Smörbäcksvägen 2, Brännland, Umeå 9.9 (Tim Hofmeester), 1 ex Hössjöbäcken, Hössjö 25.9 (Peter Sunesson). Ovanligt många och väl spridda fynd utanför städerna.

### **Ringduva** *Columba palumbus*

Vinterfynd: 1 ex Lilltuvan, Umedeltat 17.2 (Rolf Segerstedt).

Sträck: Under våren rapporterades 1 552 nordsträckare under perioden 18.3 - 29.5 (Tommy Magnusson m.fl.). För hösten landade totalsumman på 4 278 sydsträckare 11.8 - 18.10 (Andreas Garpebring m.fl.) där högsta summan blev 1 184 ex Klubben, Sörmjölje 6.10 (Ulf Skyllberg).

### **Skogsduva** *Columba oenas*

Inga konstaterade häckningar men par eller ensamma fåglar observerade under omständigheter som kan tyda på häckning på 18-20 lokaler. Flest fynd från områdena kring Umeå/Umedeltat och Lövånger/Vebomark. Utanför dessa områden noterad från Hössjö, Vindeln, Myckle och Kåge.

Vinterfynd: 2 ex Övre Selet, Lövånger 19.1 (Jonas F Grahn), 1 ex E4, Hörnefors 19.1 (Tommy Magnusson), 2 ex Naturbruksgymnasiet, Umeå 30.1 - 26.2 (Karl-Gunnar Rehn m.fl.), 1 ex Fodercentralen, Holmsund 27.2 (Emmanuel Naudot), 2 ex Naturbruksgymnasiet, Umeå 31.12 (Gunnar Ekenberg).

Många: 26 ex förbifl Innertavle 10.9 (Andreas Garpebring).

### **Trana** *Grus grus*

Tidigt vårfynd: 1 ex rast Obslidan, Umedeltat 5-6.3 (Gunnar Ekenberg m.fl.).

Många vår: Maxnoteringen vid räkning i Umedeltat blev 725 ex 23.4 (Ulf Skyllberg m.fl.) och i Brånsjöns NR 780 ex 22.4 (Jonas F Grahn). Vid f.d. Vebomarksträsket, Lövånger noterades 500 ex rast 28.4 (Niklas Lindberg Alseryd).

Många höst: Toppnoteringarna i



Umedeltat under hösten var 755 ex förbifl Degernäsbäcken, S väg 29.8 (Marcus Östman) och 1 544 ex förbifl Bergön, Umedeltat 12.9 (Christer Olsson). Vid Gärdefjärdens fågeltorn, Lövånger noterades 441 ex förbifl 13.9 (Christer Olsson).

Sträck: Under våren räknades 3 553 nordsträckande tranor 19.3 - 29.5 (Leif Bildström m.fl.) med högsta dagsummorna 700 ex Holmö by, Holmöarna 24.4 (Per Hansson) och 1 115 ex str Kumlet, Klintsjön 25.4 (Isak Vahlström). Under hösten räknades 2 555 sydsträckande tranor 29.7 - 12.10 (Per Hansson m.fl.) med högsta dagsumman 1 041 ex Bergön, Umedeltat 20.9 (Christer Olsson, Ralf Norberg). Samma dag noterades även 917 ex str SV Klubben, Sörmjöle 20.9 (Ulf Skylberg, Eskil Nygren), vilka troligen till stor del var samma fåglar som sågs från Bergön. Totalsumman för hösten är den lägsta sedan 2016, de senaste åren har summan legat på 4-5 000 fåglar.

### **Vattenrall** *Rallus aquaticus*

1 sp Storavan, Stöcke 25.5 - 16.7 (Christer Olsson m.fl.), 1 sp Vajsjön, Norsjö 2.6 (Per Hansson), 1 sp Lillskärsudden 3.6 (Henrik Blommé), 1 sp Obbola industritipp, Umedeltat 4.6 - 2.7 (Joakim Linder m.fl.), 1 sp norra Västerfjärden, Umedeltat 4.6 (Håkan Olsson) och 1 sp Tavelsjön 12.6 (Joakim Linder). Sex spelande individer är en ganska normal årssumma.

### **Kornknarr** *Crex crex*

Samtliga: 3 sp Röbäcksslätten, Umedeltat 10.6 - 12.7 (Christina Adolfsson, Joel Hallingfors m.fl.), 1 sp Innertavle

10.6 (Per Hedström), 1 sp Ödekyrkogården, Holmön 12-16.6 (Per Hansson, Jonas Lundberg), 1 sp Tallfröplantagen, SV flygplatsen, Umedeltat 19-25.6 (Jonas Jönsson, Lars Edenius). Rrk Vb bedömer att det totalt rörde sig om sex olika individer som hördes i landskapet 2022, vilket är en rätt normal årssumma. Vad som däremot är anmärkningsvärt är att inget fynd gjordes norr om Umetrakten/Holmön. Den normala fyndbildens har annars under en lång rad år visat spridda fynd längs hela kuststräckans jordbruksbygd, men så alltså inte under 2022.

### **Småfläckig sumphöna** *Porzana porzana*

Samtliga: 1 sp Brånsjön 20.5 - 11.7 (Christer Laggar, Ralf Norberg, Thomas Ågren m.fl.), 2 sp samma lokal 18.6 (Petra Sjödin, Jan Roslin), 1 sp Vajsjön, Norsjö 2.6 (Per Hansson). Tre individer fördelade på två olika lokaler är ett lågt antal men ändå inom det som varit normalt för landskapet de senaste decennierna. Medianvärdet för de senaste 15 åren är fyra medan antalet varierat från två till tolv individer enskilda år.

### **Rörhöna** *Gallinula chloropus* (88/97 - 4/4)

Samtliga: 1 par fick ut minst fyra ungar, varav åtminstone en klarade sig fram till hösten, Nydaladammen, Umeå 18.4 - 25.9 (Per Sandström m.fl.), 1 ex rast Dalkarlså, Bygdeå 10.4 (gnm Västerbottens rapportkommitté), 1 ad permanent revir Mariehemsdammen, Umeå 22.5 - 25.9 (Anders Hällström m.fl.), 1 ex lockläte passiv ljudinspel-



ning Sofiehem, Umeå 27.5 (Fredrik Alriksson), 1 ex obs i häcktid, lämplig biotop Lasarettsdammen, Umeå 31.5 (Ann-Katrin Sjögren). Andra året i rad med konstaterad häckning i dammen S Nydalasjön, tillika andra konstaterade häckningen i Västerbotten. I år även ytterligare fyra fynd där ett gäller en långstannande individ i Mariehemsdammen. Möjligen handlar det om en unge från förra årets lyckade häckning i Nydaladammen.

### **Sothöna** *Fulica atra*

Samtliga: 1 ex rast Ostviksfjärden, Kåge 23.4 - 1.5 (Mats Holmqvist, Stig Holmqvist), 1 ex rast Bölesholmarna, Umeå 24.4 - 13.5 (Gunnar Ekenberg m.fl.), 1 ex rast Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 27-29.4 (Anders Hellgren m.fl.), 1 ex rast Viken, Nydalasjön, Umeå 4-14.5 (Irma Lindfors m.fl.) och 3 ex samma lokal 18.5 (Emilia Wiktorsson), 2 ex rast Stor-Sandskär, Umedeltat 6.5 (Jan Roslin) och 1 ex samma lokal 7-19.5 (Karl-Gunnar Rehn m.fl.), 1 ex rast Östra Falmark, Bureå 7.5 (Oskar Lundström), 1 ex rast Villanästornet, Umedeltat 14.5 (Micael Jonsson), 1 ex revir Mariehemsdammen, Umeå 19.5 - 2.6 (Maud Tyboni m.fl.). Sammanlagt tio rapporter om 13 individer, men inga med några högre häckningskriterier. Gissningsvis gäller flera av rapporterna samma fåglar som rört sig mellan olika lokaler.

### **Strandskata** *Haematopus ostralegus*

Konstaterade häckningar i inlandet: 1 ex ruvande Måsön, Överboda 27.5 (Kjell Grankvist, Björn Zackrisson), 2 pulli Långviken, Tavelsjö 11.6 (Maria

Westling) och 1 par ruvande Norrfors, Umeå 12.6 (Jonas F Grahn).

Många: 75 ex str SV Ostögrundet 21.8 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström, Emmanuel Naudot).

### **Kustpipare** *Pluvialis squatarola*

Höststräck: 486 kustpipare räknades in under höstens sydsträck enligt sträckdatabasen Picea. Toppnoteringen var 266 ad Ostögrundet 2.8 (Andreas Garpebring). Sträcksumman för hösten var förhållandevis låg, mindre än en tredjedel av den för hösten 2021.

### **Ljungpipare** *Pluvialis apricaria*

Troliga häckningar (varnande fåglar): 1 2K+ Mörtjärnarna, Jättungsmyran, Åsträsk, Skellefteå 22-24.5 (Isak Vahlström), 2 ex Tällmyran, Botsmark 9.6 (Andreas Bernhold), 1 ex Stormyran, Botsmark 5.7 (Andreas Bernhold, Antoine Bos), 2 ad Kummelsmyran, Ivarsboda 12.7 (Per Hansson, Gunnar Andersson).

Många: Flera ansamlingar av ljungpipare i storleksordningen 200-500 ex rapporterades kring Umeå och Skellefteå under våren.

Sent fynd: 1 ex str S Gran, Umeå 20.10 (Christer Olsson).

### **Fjällpipare** *Eudromias morinellus*

2 ex str NV Lövöbådan, Hsk 23.5 (Thomas Sundström), 2 ex förbifl Ringmärkdungen, Umedeltat 25.5 (Micael Jonsson), 2 ad str S Petkroken, Holmö by, Holmöarna 25.7 (Björn Olsen) och 1 1K rast Röbbäcksdalen, Umedeltat 23.8 (Christer Olsson). Fyra fynd om totalt sju fåglar är ett lågt resultat men för ovanlighetens skull



gjordes två fynd under hösten.

### **Större strandpipare** *Charadrius hiaticula*

Häckningar: 1 par avledningsbeteende Långviksskatan, Täftelandet 30.5 (Gunnar Odell), 1 pull/nyligen flygg unge Grundskatan, Bjuröklubb 12.7 (Fredrik Grahn) och 2 ad + 3 pulli/nyligen flygga ungar Hörnåns utlopp, Hörnefors 16.7 (Joakim Linder).

Många: 57 ex str SV Ostögrundet 21.8 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström, Emmanuel Naudot) och 57 ex rast Lillskärsudden 26.8 (Christer Olsson).

Sträckande: totalt 222 ex finns rapporterade på sydsträck under hösten i sträckdatabasen Picea.

### **Mindre strandpipare** *Thinornis dubius*

Häckningar: 1 ex avledningsbeteende Långviksskatan, Täftelandet 30.5 (Gunnar Odell), 2 ad + 4 pulli Obbola industritipp, Umedeltat 17.6 (Åsa Strand), 3 pulli Sandviken, Tåmsvarthen, Byske 24.6 (Lars Alriksson), 1 ad + 1 pull Nagelhamnsviken, Yttre Västerfjärden 12.7 (Kerstin Årdahl). Sammanlagt fyra konstaterade häckningar varav en i norra kustlandet, varifrån det sällan rapporteras mindre strandpipare. Dessutom fyra fynd rapporterade med häckningskriterier motsvarande trolig häckning, plus ca 15 fynd från lämpliga lokaler under häckningstid.

### **Tofsvipa** *Vanellus vanellus*

Många: 200 ex rast södra Djäkneböleslätten 19.4 (Martin Lagmo). Ytterligare ett antal rapporter om floc-

kar med 100-150 fåglar rapporterades under våren.

### **Småspov** *Numenius phaeopus*

Inga säkerställda häckningar, men rapporterad i häckningstid från fem lämpliga lokaler: 9 2K+ spel/sång Jättungsmyrans NR, Åsträsk, Skellefteå 22-24.5 (Isak Vahlström), 2 ex varnande samma lokal 9.6 (Andreas Garpebring), 1 sp Degerö Stormyr, Vindeln 13.6 (Göran Ståhl), 7 ex varnande Vithattenområdet, Jörn 21.6 (Fredrik Grahn), 1 sp västra Kroksjö, Tavelsjö 29.6 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex lämplig biotop Hästmyran, SO Botsmark 8.7 (Albin Enetjärn).

Sträck: Under våren räknades 127 nordsträckande småspovar 5-28.5 (Christer Olsson m.fl.). Totalsumman för hösten landade på 456 sydsträckare 29.6 - 4.9 (Urban Lundström m.fl.) med högsta summorna 163 ex Petkroken, Holmö by, Holmöarna 14.7 (Björn Olsen) och 101 ex Ostögrundet 21.7 (Mikael Wikström).

### **Storspov** *Numenius arquata*

Många: Under perioden 17.4 - 1.5 rapporterades flera stora ansamlingar med  $\geq 100$  ex rastande storspovar på några olika lokaler längs kusten och i kustnära jordbruksbygder. Flest rapporter kom från Umedeltat, Lillskärsudden och området kring Gärdefjärden, Lövånger. De högsta summorna från respektive lokal var 198 ex Lillskärsudden 20.4 (Ralf Norberg), 270 ex Dammen S Jvg, Umedeltat 21.4 (Birger Risberg), 118 ex älten S Gammelvägen, Myckle 27.4 (Erik Normark), 160 ex Kontrollplats E4 (Plattan),



Isländska rödspovar

Foto: Fredrik Alriksson

Umedeltat 28.4 (Christina Adolfsson), 740 ex Gärdefjärdens NR, Lövånger 28.4 (Niklas Lindberg Alseryd), 144 ex rast Tjärn, Skellefteå 30.4 (Patrick Degerman).

Sträck: Under våren räknades sammanlagt 378 nordsträckande storspovar 14.4 - 20.5 (Christer Olsson, m.fl.). Det är en jämförelsevis låg summa. Högsta dagsnoteringen var 85 ex Tavastudden 18.4 (Andreas Garpebring m.fl.). Under hösten räknades blott 147 sydsträckare 8.6 - 7.9 (Niklas Lindberg Alseryd m.fl.). Trots att det rimligen bör vara fler storspovar som lämnar oss under hösten än de som anländer under våren är det mycket sällan det noteras några högre sträcksummor av arten under höstflytten.

#### **Myrspov** *Limosa lapponica*

Vår: Under våren räknades sammanlagt 71 nordsträckande myrspovar 10-19.5 (Emmanuel Naudot m.fl.). En låg

totalsumma där inga dagar med några högre siffror sticker ut. Rastande fåglar rapporterades ett flertal dagar från bland annat södra Degernässlätten och Berga/Västerfjärden i Umedeltat samt från Lillskärsudden. Största ansamlingen var 52 ex Lillskärsudden 9.5 (Ralf Norberg m.fl.).

Höst: Totalt räknades 1 106 ex sydsträckande myrspovar 11.7 - 24.9 (Niklas Andersson m.fl.). Höga dagssummor var 200 ex Petkroken, Holmöby, Holmöarna 14.7 (Björn Olsen), 389 ex Ostögrundet 1.8 (Mikael Wikström) och 295 ex samma lokal 2.8 (Andreas Garpebring).

#### **Rödspov** *Limosa limosa* (obestämd underart)

1 ex rast Lillskärsudden 9.5 (Lars Edenius), 1 ex Storavan, Stöcke 11.5 (Lars Berggren, Johan Wester), 1 2K+ rast Brånsjön 25.5 - 1.6 (Andreas Garpebring, Kerstin Årdahl, Ann-Katrin AX



Sjögren m.fl.).

**Isländsk rödspov** *Limosa limosa islandica*\* (9/20 – 2/3)

2 ad rast Dammen N Jvg, Umedeltat 16-18.5 (Fredrik Alriksson, Kerstin Årdahl) och 1 ad hane rast Dammen N Jvg, Umedeltat 10-17.8 (Emmanuel Naudot, Tommy Andersson, Patrick Degerman m.fl.). Fjärde året i följd som fynd av denna underart har kunnat konstateras i landskapet. Den isländska rödspoven häckar på närmaste håll på öar i Lofoten, förutom på Island och Färöarna och i Skottland. Det går klart bättre för denna underart än för nominatformen *limosa* som minskar i antal i häckningsområdena i sydligaste Sverige och nere på kontinenten.

**Dvärgbeckasin** *Lymnocyptes minimus*

Åtminstone 2 sp Brånsjön 13.5 - 18.6 (Henrik Sporrang, Jonas F Grahn m.fl.). Under året bedrevs ringmärkning av arten framgångsrikt och totalt finns 80 ex rapporterade som ringmärkta under året i Umedeltat 12.9 - 26.10 (Umedeltats Fältstation, Darius Strasevicius, Tomas Brodin m.fl.). Tack vare de höga ringmärknings-siffrorna blev det likt 2021 en hög totalsumma för arten. Förutom ovan nämnda fåglar gjordes fynd av rastande fåglar både vår och höst.

Sent fynd: 1 ex rast Långvikskatan, Täftelandet 13.11 (Emmanuel Naudot).

**Morkulla** *Scolopax rusticola*

Flera sena fynd gjordes varav 1 ex rast Västerhiske, Umeå 7.12 (Roland Jans-

son) var det senaste och kvalar även in som ett äkta vinterfynd.

**Dubbelbeckasin** *Gallinago media*\* (88/95 – 2/2)

1 sp Norra Frostkåge, Kåge 22-24.4 (Mats Holmkvist m.fl.), 1 ex ringm Tåxtet, Degernäs, Umedeltat 5.10 (Darius Strasevicius).

**Smalnäbbad simsnäppa** *Phalaropus lobatus*

Samtliga: 2 ex str NV Lövbådan, Hsk 21.5 (Thomas Sundström), 1 ad hane rast samma lokal 21.5 (Thomas Sundström), 3 ex rast Nya fågeltornet, Brånsjön 27-28.5 (Kjell Grankvist, Björn Zackrisson m.fl.), 2 ex str N Holmögadd 27.5 (Thomas Sundström), 1 ex str NV Lillbådan, Hsk 28.5 (Thomas Sundström), 3 ex str NO Sönerstgrundet 29.5 (Micael Jonsson), 1 ex str N Grundskatan, Bjuröklubb 31.5 (Martin Widén) och 2 ex Nya fågeltornet, Brånsjön 1.6 (Håkan Olsson). Mängden fynd varierar mycket mellan åren beroende på vädret under sträckperioden. Tolv fynd av totalt 15 individer är en låg summa.

**Dammsnäppa** *Tringa stagnatilis*\* (27/27 – 1/1)

1 ex rast Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 20-27.4 (Anders Hällström, Jon Andersson, Christer Olsson m.fl.) och 1 ad permanent revir Lillskärsudden 7.5 - 13.6 (Gunnar Ekenberg, Robert Åkerlund, Kerstin Årdahl m.fl.). Fjärde året i rad med spelande dammsnäppa vid Lillskärsudden. Rrk Vb gör en försiktig bedömning att individen vid Lillskärsudden är samma som tidigare



år. Individerna vid Degernäsbäcken uppvisade en annan dräkt och är således inte samma som vid Lillskärsudden och utgör ett nytt fynd.



Dammsnäppa

Foto: Håkan Olsson

### **Grönbena** *Tringa glareola*

Många: 100 ex Brånsjön 3.7 (Christer Olsson) och 140 ex samma lokal 11.7 (Christer Laggar).

Sent fynd: 1 ex rast Skärberget, Umedeltat 26.9 (Joel Hallingfors).

### **Svartsnäppa** *Tringa erythropus*

Varken fynd som tydde på häckning, större ansamlingar eller ovanligt tidiga eller sena fynd gjordes under året.

### **Gluttsnäppa** *Tringa nebularia*

Tidiga fynd: 2 ex förbifl Vikfors, Bureå 18.4 (Peter Bergmark) och 1 ex rast Djäkneböle 20.4 (Mikael Wikström, Birger Risberg).

Många: 31 ex rast Sörfjärden, Ostnäs halvön 5.5 (Ralf Norberg).

Sena fynd: 1 ex Holmögdad 25.9 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann, Lars Edenius m.fl.), 1 ex str SV Hällögern, Norum 29.9 (Alan Dalton) och 1 ex rast Holmögdad 1.10 (Christer Olsson, Niklas Andersson m.fl.).

### **Roskarl** *Arenaria interpres*

Häckningar/troliga häckningar: 1 par permanent revir Nygrundet, Ostögrundet 21.5 (Niklas Lindberg Alseryd) och 1 ad + 2 pulli Sillhällorna, Bjuröklubb 12.7 (Fredrik Grahn). Lite sämre resultat än för föregående år. Totalt inkom rapporter om ca 20 par från 14 lämpliga lokaler under häckningstid samt ensamma fåglar från ytterligare fem lokaler. Spontanrapporteringen ger dock inte en rättvis bild av förekomsten i landskapet.

### **Kustsnäppa** *Calidris canutus*

Sträck (vår): Totalt sågs endast 3 ex på nordsträck.

Sträck (höst): Totalt rapporterades 600 ex på sydsträck längs kusten 14.7 - 24.9 med högsta dagssumman 332 ad Ostögrundet 21.8 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström, Emmanuel Naudot).

### **Brushane** *Calidris pugnax*

Inga konstaterade häckningar men spelande brushanar rapporterades från Brånsjön och Umedeltat. Både höst och vår inkom rapporter om fler än 100 ex rastande, varav den största ansamlingen var 735 ex Gärdefjärdens NR, Lövånger 18.5 (Niklas Lindberg Alseryd).

### **Myrsnäppa** *Calidris falcinellus*

Samtliga: 1 ex rast Dammen N Jvg, Umedeltat 26.5 (Christer Olsson), 18 ex rast Gärdefjärdens NR, Lövånger 26.5 (Niklas Lindberg Alseryd), 2 ex rast Långviksskatan, Täftelandet 28.5 (Micael Jonsson, Ralf Norberg), 1 ex rast Lillklyvan, Hsk 28.5 (Thomas Sundström), 1 ex rast Långviksskatan,



Täftelandet 29-30.5 (Anders Hällström, Gunnar Odell m.fl.), 2 ex rast Reveln, Björnsholmen, Skellefteå 31.5 (Patrick Degerman m.fl.), 1 ex förbifl Lillskärsudden 2.6 (Tommy Magnusson, Lars Edenius), 1 ex Storavan, Stöcke 1.8 (Birger Risberg) och 1 1K rast Fläsebadet, Yttre Västerfjärden 3.9 (Emmanuel Naudot). Bara nio rapporter om totalt 27-28 individer är ett väldigt lågt antal men inte unikt. Som vanligt gjordes de flesta fynden under vårflytten i slutet av maj. Två höstfynd.

#### **Spovsnäppa** *Calidris ferruginea*

Vårfynd: 1 ad str N Lövöbådan, Hsk 21.5 (Thomas Sundström), 1 ex rast Nagelhamnsviken, Yttre Västerfjärden 27-28.5 (Maud Tyboni m.fl.), 1 ad rast Lillbådan, Hsk 28.5 (Thomas Sundström).

Höstfynd: Under perioden 14.7 - 20.9 föreligger 16 rapporter om totalt ca 39 individer. För ovanlighetens skull gällde samtliga utom ett, rastande individer fördelade på ett tiotal kustnära lokaler. Då det ofta setts olika antal individer på samma eller en närliggande lokal under flera dagar i följd är det svårt att säkert beräkna totalantalet, men Rrk Vb gör bedömningen att det bör röra sig om 39-45 individer. Fynd om  $\geq 5$  ex: 6 1K rast Villanästornet, Umedeltat 8-12.9 (Micael Jonsson m.fl.), 10 ex rast Skatudden, Boviken, Skellefteå 9.9 (Ulf Boström).

#### **Mosnäppa** *Calidris temminckii*

Många: 26 ex rast Gästerviken, Brattåsfjärden 20.5 (Mattias Laisfeldt), 29 ex str N Lövöbådan, Hsk 20.5 (Thomas

Sundström), 27 ex str NV Lövöbådan, Hsk 21.5 (Thomas Sundström).

Sent fynd: 1 ex rast Dammen N Jvg, Umedeltat 15.9 (Håkan Olsson, Christer Olsson).

#### **Sandlöpare** *Calidris alba*

Under året inkom 11 rapporter om totalt 25 individer. Summan är relativt låg men ganska typisk för de senaste tio åren. De flesta rapporterna gäller rastande eller sträckande fåglar under sensommar/höst längs landskapets södra kust. Ett vårfynd: 1 ad str NO Lövöbådan, Hsk 20.5 (Thomas Sundström).

#### **Kärrensäppa** *Calidris alpina*

Höststräck: 2 329 kärrensäppor rapporterades sydsträckande under hösten, enligt sträckdatabasen Picea, vilket är ett högt antal för Västerbotten. Högsta dagssumman var 954 ex Petkroken, Holmö by, Holmöarna 14.7 (Björn Olsen).

#### **Skärnsäppa** *Calidris maritima*

Samtliga: 1 ex rast Lövöudden, Holmsund 1.1 (Mikael Wikström, Christer Olsson m.fl.), 1 ex str S Svart-Lass, Hsk 2.10 (Thomas Sundström), 1 ex str SV Grundskatan, Bjuröklubb 13.10 (Niklas Andersson), 2 ex rast Blågrundsudden 14.10 (Lars Edenius, Eskil Nygren), 3 ex str SV Sönerstgrundet 15.10 (Andreas Garpebring, Mikael Wikström, Göran Bylund), 5 ex str SV samma lokal 16.10 (Micael Jonsson), 2 ex Sillhällorna, Bjuröklubb 16.10 (Jan Öhlund), 1 ex str V Svart-Lass, Hsk 17.10 (Thomas Sundström) och 1 ex str SV Sönerstgrundet 27.10



(Andreas Garpebring). Nio fynd om totalt 17 individer är något fler än normalt.

### **Småsnäppa** *Calidris minuta*

Vår: 1 ex rast Långviksskatan, Täftelandet 22.5 (Anders Hällström).

Höst: Cirka 20 småsnäppor sågs rasta i landskapet under hösten. Det totala antalet är svårbedömt då det sågs 2-4 individer under en knapp vecka i september kring Villanästornet, Umedeltat (Micael Jonsson, Christer Olsson m.fl.) och det är svårt att bedöma omsättningen av fåglar på lokalen.

Totalt sett ett ganska normalt år för arten sett till antalet fynd. Noterbart är att endast en småsnäppa sågs på sträck under året: 1 ex str SV Sönerstgrundet, 21.7 (Micael Jonsson).

### **Kustlabb** *Stercorarius parasiticus*

Häckningar: Tre säkra, sju troliga och ca 28 möjliga häckningar har inrapporterats. En bra siffra, speciellt om man räknar in de par som har rapporterats in under häcktid i lämplig biotop.

Sträck (vår): Under våren rapporterades 66 nordsträckande kustlabbar 19.4 - 29.5 från olika lokaler i kustbandet (korrigerat för eventuella dubbelräkningar). Högsta dagsnoteringen var 14 ex Lillhällan, Holmöarna 21.5 (Andreas Garpebring, Fredrik Alriksson). På det hela taget en synnerligen låg vårsumma, även jämfört med de senaste årens magra resultat.

Sträck (höst): Under perioden 14.7 - 26.9 noterades 32 sydsträckande kustlabbar, med högsta dagsiffran 9 ex Ostögrundet 2.8 (Andreas Garpebring).

### **Fjällabb** *Stercorarius longicaudus*

1 1K förbifl Lillhällan, Holmöarna 11.9 (Micael Jonsson). Endast en individ är ett magert resultat för landskapet. Dessutom två noteringar om obestämd kustlabb/fjällabb på sträck under hösten.

### **Bredstjärtad labb** *Stercorarius pomarinus*

Vårfynd: 1 ad str NO Lillhällan, Holmöarna 21.5 (Andreas Garpebring).

Höstfynd: 1 1K str SV Skepparkallen, Ostnäsahalvön 25.9 (Emmanuel Naudot), 1 1K förbifl Tavastudden 2.10 (Fredrik Alriksson, Joel Hallingfors), 1 1K str SV Lillhällan, Holmöarna 2.10 (Micael Jonsson) och 2 ex str SV Sönerstgrundet 25.10 (Birger Risberg, Ralf Norberg). Dessutom en notering om 1 obestämd kustlabb/bredstjärtad labb på nordsträck under våren och en notering om obestämd bredstjärtad labb/storlabb under hösten. En ynka bredstjärtad labb under våren är bottenrekord för arten i Västerbotten i modern tid. Fem höstfynd är däremot ett ganska bra utfall.

### **Tobisgrissla** *Cephus grylle*

Häckningar: tre konstaterade eller troliga häckningar; 20 ex föda åt ungar Storstensögern, Djäkneboda 11.7 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson), 1 pull/nyligen flygg unge Båkskåret, Sikeå hamn 27.7 (Per Wedholm) och 10 pulli/nyligen flygga ungar Lillgrundet, St Fjäderägg 8.8 (Andreas Garpebring, Petter Karlsson, Magnus Lingegård). De största ansamlingarna under häckningstid på lämpliga lokaler var 200 ex Obbolstenarna, Obbola



skärgård 13.4 (Lars Edenius) och 400 ex Lillgrundet, St Fjäderägg 7.5 (Andreas Garpebring, Åsa Gustafsson, Vidar Lindroos). Arten har noterats på ett 20-tal lämpliga lokaler under häckningstid.

Vinterfynd: 1 2K rast Lövöudden, Holmsund 5.1 (Christer Olsson) och 1 ex rast Lillklyvan, Hsk 6.1 (Thomas Sundström).

### **Tordmule** *Alca torda*

Möjliga häckningar: 12 ex obs i häcktid, lämplig biotop Lillgrundet, St Fjäderägg 7.5 (Andreas Garpebring, Åsa Gustafsson, Vidar Lindroos), 6 ex på samma lokal 17.6 (Jonas F Grahn), 1 ad obs i häcktid, lämplig biotop Högskäret, Ånäset 15.7 (Magnus Fridolfsson) och 2 ad obs i häcktid, lämplig biotop Ricklestenen, Bygdeå 26.7 (Per Wedholm).

En del sträckande eller förbiflygande fåglar sågs både vår och höst med de högsta dagssummorna 23 ex str NO Lillhällan, Holmöarna 21.5 (Andreas Garpebring) och 11 ex str SV Skepparkallen, Ostnåshalvön 25.9 (Emmanuel Naudot).

### **Sillgrissla** *Uria aalge*

Totalt 13 ex, fördelade på tio fynd, sågs sträckande eller förbiflygande på olika lokaler längs kusten under året. I ett längre perspektiv är summan låg men ganska typisk för de senaste åren.

### **Skräntärna** *Hydroprogne caspia*

Häckningar: 20 par har rapporterats från lämplig biotop varav minst sju par har lyckats med häckningen och fått ut minst nio ungar. Detta är betydligt färre

än föregående år men kan kanske vara ett resultat av mindre bevakning.

Inlandsfynd gjordes vid flera tillfällen i Tavelsjön.

**Svarttärna** *Chlidonias niger*\* (44/46 – 0/0)

Tillägg för 2017: 1 ad födosök Gärdefjärden, Lövånger 13.6 2017 (Erik Norrmann, Mattias Laisfeldt, Joakim Wallström).

**Kentsk tärna** *Thalasseus sandvicensis*\* (27/30 – 1/1)

1 ex rast Lillskärsudden 2.6 (Marcus Östman m.fl.). Andra året i följd med fynd av arten i landskapet, men föredessa så var det senaste fyndet 2015.

**Silvertärna** *Sterna paradisaea*

Sent fynd: 1 1K rast Blågrundsudden 14.10 (Lars Edenius, Eskil Nygren).

**Ob. fisk- /silvertärna** *Sterna hirundo/paradisaea*

Sträck: Sammanlagt räknades 1 178 nordsträckande fisk-/silvertärnor 5-28.5 (Fredrik Alriksson m.fl.) med toppnoteringarna 117 ex Lillhällan, Holmöarna 21.5 (Andreas Garpebring), 509 ex Ostögrundet 21.5 (Niklas Lindberg Alseryd) och 166 ex samma lokal 28.5 (Andreas Garpebring). Dagssumman den 21.5 om 509 ex är hög för Västerbotten och troligtvis var de flesta silvertärnor. Under hösten räknades 225 sydsträckare 21.7 - 21.8 (Micael Jonsson m.fl.).

**Dvärgmå** *Hydrocoloeus minutus*

Säkra eller troliga häckningar: Cirka 75 par fick ut minst 83 ungar. Detta är



aningen lägre än för de senaste åren men är endast ett resultat av spontanrapportering. Dvärgmåsar har även noterats med lägre häckningskriterier på många lokaler. Minst en koloni utsattes för plundring av kråka och misslyckades med häckningen. De flesta häckningarna sker kustnära men undantag finns med inlandsfynd av par i Vajsjön, Norsjö och Jättungsmyran, Åsträsk, Skellefteå.

### **Tretåig mås** *Rissa tridactyla*

Samtliga: 1 2K förbifl V Kvarken från Finlandsfärjan 3.5 (Lars Berggren), 1 1K str SV Bjuröklubbs fyr 19.10 (Martin Lagmo) och 1 ad förbifl Lövoudden, Holmsund 31.10 (Birger Risberg). Endast tre fynd är en lag summa för Västerbotten.

### **Skrattmåsar** *Chroicocephalus ridibundus*

Större kolonier i lämplig häckmiljö: 150 ex Långsjön, Överklinten 14.5 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson), 120 ex Obbolstenarna, Obbola skärgård 15.5 (Kerstin Årdahl), 150 ex bobygge Hemsjön, Överklinten 18.5 (Ralf Norberg), 200 ad par bo, ägg/ungar Lillklyvan, Hsk 20.5 (Thomas Sundström), 400 ex bo, ägg/ungar Lindbergsögern, Hsk 20.5 (Thomas Sundström), 64 par bobygge Själåhällan, Mjölefjärden 22.5 (Per Andersson), 230 ex Tarvsundet, Yttre Västerfjärden 26.5 (Kerstin Årdahl), 200 ex ruvande Måsön, Överboda 27.5 (Kjell Grankvist, Björn Zackrisson), 90 par N Stor-Själagrundet, Djäkneboda 7.6 (Niklas Andersson), 120 ex Vajsjön, Norsjö 8.6 (Kjell Grankvist), 150 ex

Hällgrundet, Lantvallen, Djäkneboda 11.7 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson). Totalt 11 lokaler med  $\geq 100$  individer (50 par).

Många: 1 000 ex rast Fälten SV Degernäs och 1 000 ex rast Degernäs, NV slätten, Umedeltat 19.4 (Andreas Garpebring), 1 000 ex rast Degernäs-bäcken, S väg, Umedeltat 27.4 (Micael Jonsson).

Vinterfynd: 1 ad Lövoudden, Holmsund 16.1 (Thomas Sundström).

### **Svarthuvad mås** *Ichthyaetus melanocephalus*\* (3/3 – 1/1)

1 3K förbifl Lillklyvan, Hsk 19.5 (Thomas Sundström). Detta var fjärde fyndet i Västerbotten och det första sedan 2014.

### **Gråtrut** *Larus argentatus*

Många: 200 ex rast Fodercentralen, Holmsund 11.4 (Ritu Andersson, Lars Alriksson), 100 ex bo, ägg/ungar Ytter-Åhällan, Norrmjöle 21.6 (Hans Bång) och 121 ex str SV Sönnerstgrundet 16.10 (Micael Jonsson).

### **Silltrut** *Larus fuscus*

Konstaterade eller troliga häckningar: 11 ad permanent revir Nörd-Hällgrundsbrottet, Sillhällorna, Bjuröklubb 17.5 (Niklas Lindberg Alseryd) och 15 ex bo, ägg/ungar Ytter-Åhällan, Norrmjöle 21.6 (Hans Bång). Totalt har det rapporterats knappt 50 ex från åtta lämpliga lokaler under häckningstid.

### **Tundratrut/atlantsilltrut/nordsjö-silltrut** *Larus fuscus heuglini/graellsii/intermedius*

1 ad rast Kungsbacken, Gran – Lund-



åkern, Umeå 8.5 (Björn Gustafsson).

### **Smålom** *Gavia stellata*

Häckningar: fyra konstaterade häckningar och ytterligare 17 par på lämplig häckplats. Dessutom sågs 3 ensamma fåglar på lämpliga lokaler under häckningstid.

Inlandsfynd: 2 ex rast Återvinningscentralen, Tavelsjö 24.5 (Christer Olsson), 2 (1+1) ad förbifl Bjursjön, Bygdsiljum 8.6 (Niklas Lindberg Alse-ryd).

### **Vitnäbbad islom** *Gavia adamsii*

1 ad str NO Vitskärsudden – Tavastudden - Ostögrundet 10.5\* (Emmanuel Naudot, Jan Melander, Björn Gustafsson), 1 ad rast Storsand, Bjuröklubb 9.5 (John Mo), 1 2K förbifl mot S Ostögrundet 12.5\* (Andreas Garpebring), 1 2K str mot S Lövöbådan, Hsk 21.5 (Thomas Sundström) och 1 ex str S Hällögern, Norum 26.9 (Alan Dalton). Rrk Vb har gjort bedömningen att observationerna gjorda 12.5 och 21.5

kan gälla samma fågel. Ett ganska normalt år för arten i landskapet.

### **Ob. små- /storlom** *Gavia stellata/arctica*

Vårsträck: Under perioden 6.4 - 1.6 noterades 1 650 nordsträckande lommar, korrigerat för dubbelräkningar. Högsta noteringen blev 171 storlom Lillhällan, Holmöarna 26.5 (Micael Jonsson). Som vanligt utgörs 90-95 procent av de bestämda lommarna av storlom. Ännu ett uselt år för sträckande lom i Västerbotten där totalsumman bara blev marginellt högre än för 2021.

Höststräck: Under perioden 15.7 - 25.11 noterades 435 sträckande lommar. Ett normalt antal för landskapet.

### **Vit stork** *Ciconia ciconia* (23/24 – 2/2)

1 ex sågs str N vid Degernäs by, Umedeltat 1.5 (Birger Risberg) och kunde sedan återfinnas rast i Anumark, Umeå 2-3.5 (Per Hansson m.fl.). Dessutom sågs 1 ex rast Tjärn, Burträsk 4.6 (gnm Västerbottens rapportkommitté).



Vit stork

Foto: Dag Österlund



Två vita storkar, varav den ena gladde många skådare då den kunde beskådas nästan hela dagen innan den försvann tidigt nästa morgon, efter att ha övernattat i ett träd. Senaste fyndet i Västerbotten var 2019.

### **Storskarv** *Phalacrocorax carbo*

Häckningar: Cirka 85 använda bon noterades på en ö i landskapets södra del. I övrigt inga fynd med några högre häckningskriterier.

Inlandsfynd: 1 ex rast Bergsforsen, Umeälven, Brånsjön 5.11 (Christer Laggar).

Många (högsta notering från respektive lokal/område): 2 500 ex rast Skepparkallen, Ostnåshalvön 28.5 (Andreas Garpebring), 300 ex St Fjäderägg, 9.8 (Andreas Garpebring m.fl.), 1 000 ex Skäret 254, Täfteå 16.8 (Jörgen Wiklund), 105 ex förbifl Röbäcksdalen, Umedeltat 26.8 (Christer Olsson), 301 ex rast Holmen, Öster-

fjärden, Umedeltat 13.9 (Kerstin Årdahl).

Vinterfynd: 1 ex förbifl Lövöudden, Holmsund 5.2 (Thomas Sundström, Ralf Norberg), 1 ex rast Backens kyrka - Hamnögern, Umeälven 5-8.2 (Vilgot Sagerfors m.fl.), 1 2K rast Vit-skärsudden, Yttre Västerfjärden 13.2 (Emmanuel Naudot), 1 ex rast Lövöudden, Holmsund 14.2 (Christer Olsson).

### **Ägretthäger** *Ardea alba* (29/30 – 4/4)

Samtliga: 1 ex rast Brånsjön 5.5 (Christer Laggar m.fl.), 1 ex rast Hissjön 14-18.5 (Thomas Bergman, J-M Roberge m.fl.), 1 ex rast Dammen N Jvg, Umedeltat 10.8 (Emmanuel Naudot) och troligtvis samma individ förbifl senare samma dag Piparbölevägen 50 Hissjö 10.8 (Birger Risberg), 1 ex fodosök Gärdefjärden, Lövånger 12-16.8 (Allan Larsson, Martin Lagmo, Mattias Laisfeldt m.fl.) och 1 ex rast norra



Ägretthäger

Foto: Emmanuel Naudot



Västerfjärden, Umedeltat 29.9 - 1.10 (Fredrik Alriksson, Joel Hallingfors, Kerstin Årdahl m.fl.). Den sista individen upptäcktes först förbiflygande vid Degernäsbäcken S väg den 29.9 innan den återfanns rastande efterföljande dagar. Fyra fynd totalt varav två vardera under vår och höst. Rrk Vb gör bedömningen att rapporterna från Umedeltat, Piparböle samt Gärdefjärden i augusti gäller en och samma individ. Trenden med fynd i Västerbotten är ökande vilket inte är förvånande med tanke på att arten går starkt framåt i södra Sverige.

**Kohäger** *Ardea ibis*\*\* (2/2 – 1/1)

En kohäger sågs på flera lokaler under oktober vilket lockade en hel del folk. Den upptäcktes först i Ånäset samhälle 5-7.10 (gnm Västerbottens rapportkommitté), sågs sedan födosökande i Skelleftehamn 8-9.10 (Patrick Degerman, Erik Normark, Daniel Strömberg m.fl.) och slutligen höll den till på ett fält vid E4:an mot Äviken, Gärdefjärden, Lövvånger 10-21.10 (Allan Larsson, Daniel Strömberg, Lena An-

dersson m.fl.). Tredje fyndet för landskapet, de två tidigare är från 2011 resp 2021.

**Gråhäger** *Ardea cinerea*

Inga fynd som tyder på häckning. Fynd av arten rapporterades för perioden 16.4 - 22.10.

**Tornseglare** *Apus apus*

Häckningar: Endast fem konstaterade häckningar och bara en av dem avser en lite större koloni med 40 ex bo, ägg/ungar Glunten, Ålidbacken, Umeå 23.6 (Ann-Katrin Sjögren). Två av fynden gäller häckningar i hål i träd.

Många: 400 ex Villanäsbankarna, Umedeltat 17.7 (Christer Olsson).

**Päruggla** *Aegolius funereus*

Häckningar: Under året rapporterades fem konstaterade häckningar. Dessutom finns rapporter om 171 ropande hanar under vårsäsongen fördelade på 146 olika lokaler. Merparten av rapporterna kommer från den södra - sydöstra delen av landskapet, med ett mindre antal i kustlandet i norra delen av land-



Kohäger

Foto: Mikael Wikström



skapet. Antalet inkomna rapporterna ligger på en hög nivå, faktiskt den högsta sedan 2018. Detta speglar den goda tillgången på smågnagare som rådde under inledningen av 2022.



Jorduggla

Foto: L-G Boström

### Hökuggla *Surnia ulula*

Häckningar: Två troliga häckningar med varnande par har rapporterats från landskapets västra delar. Utöver detta, 16 lokaler med hökugglor under mars - juni, många spelande och några som uppehöll sig i lämplig miljö. Tyngdpunkten låg i de inre delarna av Västerbotten men en handfull var mer kustnära. Årets observationer indikerar en rejäl uppgång av stammen jämfört med 2019-2021. Kanske ett resultat av föregående hösts stora inflöde i kombination med relativt god tillgång på smågnagare som fått hökugglorna att stanna kvar. Under hösten (aug - dec) sågs ensamma hökugglor på 21 lokaler, de flesta i kustlandet.

### Sparvuggla *Glaucidium passerinum*

Häckning: En häckning med pulli/nyligen flygga ungar Tjärnbergshedens NR, Burträsk 9.7 (David Möller). I övrigt noterades revirhävande sparv-

ugglor på 17 lokaler under våren. Ett medelgott år i längre perspektiv och i nivå med 2020 men sämre än 2019.

### Jorduggla *Asio flammeus*

Två konstaterade häckningar och ytterligare fem troliga häckningar (spel, parning eller varnande fåglar) rapporterades under året, väl spridda över hela landskapet. Detta innebär det bästa året för arten hos oss sedan 2018 och pekar mot att gnagar-tillgången överlag var god. Under häckningstid (slutet av maj - juli) rapporterades dessutom jordugglor från ca 30 lokaler i lämplig häckmiljö.

### Hornuggla *Asio otus*

Häckningar: Lyckade häckningar i form av tiggande ungar noterades på 46 lokaler. Tätare förekomster har rapporterats från välbesökta Umedeltats slätter samt Hössjöområdet (vardera nio häckningar). Dessutom spel eller varnande fåglar på ytterligare 12 lokaler i landskapet. Fynden var som vanligt fördelade med tyngdpunkt i kustnära jordbruksområden och nära bebyggelse, dock med relativt få fynd norr om Ånäset - Lovånger. År 2022 blev därmed ett starkt år för hornugglan, i nivå med det förra toppåret 2018. Den stora skillnaden är att då gjordes ca 75% av häckfynden i norra Västerbotten och 25% i södra, i år var det tvärtom!

Vinterfynd: 1 ex Grisbacka, Umeå 16.2 (Jonas Gustafsson).



### **Bergvu** *Bubo bubo*

Häckningar: Fyra etablerade par i kända revir, varav minst två av paren fick ut ungar. Häckningsframgången i övriga två revir okänd. Därutöver hördes en spelande hane på en ny lokal i landskapets norra halva.

### **Kattuggla** *Strix aluco* (28/31 – 4/5)

Häckning: 2 pulli Ön, Umeå 31.3 (gnm Västerbottens rapportkommitté). Minst två tiggande ungar hördes, häckning i uppsatt holk för kattuggla. I reviret rörde sig 1 par i området Ön – Bergsboda – Degernäs 9.1 - 1.11 (Petra Sjödin, Torgny Nilsson, Christer Olsson m.fl.). Paret på Ön levererade därmed den första säkra häckningen i Västerbotten!

Möjlig häckning: 1 par i lämplig häckbiotop Baggböle – Rödäng – Östra Prinsgatan, Umeå 21.3 - 30.12 (Torgny Nilsson, Daniel Lind, Sofia Hagsand m.fl.). Längs Umeälvens nedersta del från Baggböle ner till Umedeltat gjordes många observationer under året och det är mycket möjligt att det rör fler än två revir totalt men vi väljer att räkna lågt.

Även i övrigt många fynd, med oväntat stor spridning över landskapet: Hörnefors – Sörmjöle, Vännäs och Burträsk. Är det nu som kattugglan på allvar intar Västerbotten?

Övriga fynd: 1 sp Vännäs Norra - Starrberget 1-26.3 (Daniel Nordgren, Henrik Blommé), 1 sp Innansjön, Burträsk 11-14.3 (Markus Nygren, Patrick Degerman), 1 sp Kammarviken, Sörmjöle 30.3 - 20.4 (Per Andersson, Leif Johansson, Micael Jonsson). Summan hamnar alltså på fyra nya fynd om totalt

fem individer samt det häckande paret på Ön som inte utgör något nytt fynd i statistiken.

### **Slaguggla** *Strix uralensis*

Häckningar kommunvis: Skellefteå 4, Robertsfors 2, Umeå 4, Vännäs 1 samt Vindeln 16. Alltså totalt minst 27 lyckade häckningar, och utöver detta nio påbörjade, men misslyckade häckningar. Därutöver hördes ytterligare 40 spelande hanar, med risk för någon enstaka dubbelräkning. Sammantaget ett mycket bra år för slagugglan i Västerbotten, det bästa sedan 2018.

### **Lappuggla** *Strix nebulosa*

Häckningar kommunvis: Skellefteå 14, Norsjö 2, Vindeln 3, Bjurholm 2, alltså totalt minst 21 säkra häckningar. Därutöver hördes fyra spelande hanar under våren, samtliga i Skellefteå k:n. Året blev det bästa för arten i Västerbotten sedan 2018.

Övriga observationer: 1 ex Yttre Långviken, Tavelsjö 12.1 (Kirsten Dahl), 1 ex Starrbergets avfallsanläggning, Vännäs 25.9 - 2.10 (Jonas F Grahn, Emma Vidmark, Ylva Vidmark Gran m.fl.), 1 ex Gärdviken, Bjuröklubb 21.10 (Mattias Laisfeldt, Katarina Lundström), 1 ex Stängsjövägskälet, Ytterboda 6.11 (Ulf Skyllberg), 1 ex Sikeå hamn 18.12 (Jan-Henrik Fallgren).

### **Fiskgjuse** *Pandion haliaetus*

Häckningar: Sju häckningar rapporterades under året, de flesta i landskapets inre och norra delar. Dessutom ytterligare ett par under lämplig häckningstid. Ännu ett år i raden med få



rapporterade häckningar. För 10-15 år sedan rapporterades fler, trots att inga riktade inventeringar skedde då heller. Långsiktigt ser trenden ut att vara negativ. Frågan är om havsörnens sentida expansion har påverkat gju-sarna.

Sträck: Från hösten rapporterades totalt tio sydsträckande fiskgjusar enligt sträckdatabasen Picea.

### **Bivråk** *Pernis apivorus*

Häckningar: Från en lokal rapporterades en adult fågel med tiggande ungfåglar i augusti. Dessutom gjordes under häckningstid många observationer av 1-2 individer, inklusive spel, fördelade på 50 lokaler och gissningsvis ungefär lika många revir. Likt tidigare år var det bara ett mindre antal lokaler som låg i landskapets inre delar, i år 15 stycken. Rapportskörden har legat förvånansvärt konstant de senaste fem åren.

Sträck: Under hösten rapporterades totalt 12 sydsträckande bivråkar enligt sträckdatabasen Picea, en mycket låg summa.

### **Kungsörn** *Aquila chrysaetos*

Häckningar: I de kända reviren i landskapet gick 16 par till häckning, varav tio med lyckat resultat. Två stycken häckningar var dubbelkullar. Utfallet blev 12 flygga ungar vilket är det bästa resultatet den senaste femårsperioden. Gott om skogshöns i marker-na kan vara en delförklaring

Sträck: Under hösten rapporterades totalt 30 sydsträckande kungsörnar enligt sträckdatabasen Picea, vilket är lägre än de närmast föregående åren

men inte någon botten-summa. Högsta dagssumma var 6 ex Ostnäs-fjärden, Ostnäs-halvön 23.10 (Mikael Wikström, Göran Bylund).



Kungsörn

Foto: Mikael Wikström

### **Sparvhök** *Accipiter nisus*

Sträck: Under hösten rapporterades totalt 249 sydsträckande sparvhökar enligt sträckdatabasen Picea. Som mest 34 ex Klubben, Sörmjölje 28.8 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström, Emmanuel Naudot m.fl.) och 23 ex samma lokal 17.10 (Fredrik Alriksson, Micael Jonsson).

### **Duvhök** *Astur gentilis*

Häckningar: Fyra bekräftade häckningar, varav två i kustlandet. Utöver detta, nio fynd under häckningstid i lämplig miljö men med lägre häckningskriterier (varnande, använt bo, eller par i spelflykt).

Sträck: Under hösten rapporterades totalt 40 sydsträckande duvhökar enligt sträckdatabasen Picea.

### **Stäpphök** *Circus macrourus*

Vårens första stäpphök, en 3K+ hona, siktades 14.4, sedvanligt nog på Ume-deltats slätter, men i motsats till de



Stäpphök

Foto: Håkan Olsson

närmast föregående åren bjöd 2022 sedan på ett klenst uppträdande. Totalsumman för våren stannade på fem individer medan sju individer rapporterades under hösten. Summa summarum 12 stäpphök är den lägsta årssumman sedan 2014. Jämfört med senare år var det framförallt våruppträdandet som uteblev, närmast till hands ligger kanske att rådande vädersystem påverkat vårens flyttningsmönster.

Vår: 1 3K+ hona rast Obsladan, Umedeltat 14-17.4 (Ulf Skyllberg, Niklas Andersson m.fl.), 1 hane str NO Djäkneböle 20.4 (Mikael Wikström, Birger Risberg), 1 3K+ hane rast Obsladan, Umedeltat 21-24.4 (Joel Hallingfors m.fl.), 1 ad hane förbifl O Edenborgsviken, Nedre Sävarån NR 26.4 (Andreas Garpebring), 1 3K+ hona förbifl Degernäs, NV slätten, Umedeltat 28.4 (Emmanuel Naudot).

Höst: 1 1K förbifl St Fjäderägg 7.8 (Andreas Garpebring, Petter Karlsson), 1 ad hane förbifl Hjoggböleliden, Bureå 14.8 (David Möller), 1 ad hona förbifl Dammen N Jvg, Umedeltat 21.8 (Emmanuel Naudot m.fl.), 1 1K rast Lillskärsudden 22-23.8 (Martin Lagmo, Ulf Skyllberg, Peter Englund), 1 1K hane str V St Fjäderägg 2.9 (Jan Lindgaard Rasmussen, Jan Roslin, Petra Sjödin), 1 1K str SV Klubben, Sörmjöle 9.9 (Eskil Nygren), 1 1K hona rast Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 15.9 (Emmanuel Naudot, Håkan Olsson m.fl.).

### **Blå kärrhök** *Circus cyaneus*

Inga fynd med egentliga häckningsindicier detta år. Två fynd av gamla fåglar gjordes dock i någorlunda lämplig häckningsmiljö i juni och början av juli, liksom två fynd senare i juli av individer utan närmare åldersangivelse. De få fynden under sommaren var väl spridda över landskapet.

Sträck: Under hösten rapporterades 27 sydsträckande blå kärrhök enligt sträckdatabasen Picea.

### **Ängshök** *Circus pygargus\** (17/17 – 2/2)

1 3K+ hane födosök Grubbänget, Umeå 17.6 (Lars Edenius), 1 2K hane rast T-vägen, Umedeltat 10-12.7 (\*Emmanuel Naudot, Christer Olsson m.fl.). Fynd nr 18-19 i Västerbotten. Fynd finns nu från sex av de senaste tio åren. Tidsperiod och lokaler faller väl in i



Ängshök

Foto: Emmanuel Naudot

mönstret från tidigare år med de flesta fynden under perioden maj - juli. Det ligger nära till hands att de flesta ängshökar når oss genom s.k. förlängd vårflyttning.

### **Brun kärrhök** *Circus aeruginosus*

Häckningar: Två häckningar, den ena (Norsjö) lyckad och den andra (Bygdeå) med oklart utfall. Dessutom fyra adulta par, permanent revir i lämplig miljö, varav tre i Skellefteå k:n och ett i Umeå k:n. Utöver detta rapporterades brun kärrhök på ytterligare två lokaler vid större bladvassjöar i Skellefteå k:n. Sammantaget ett bra utfall, för ovanlighets skull med bekräftade eller troliga häckningar även utanför Skellefteå k:n. Det ska noteras att rapporter under häcktid ändå saknas från flera passande lokaler i Skellefetrakten detta år, t.ex. Älgräsketområdet, Sjöbotten samt Ostträsket.

Sträck: Under hösten rapporterades totalt nio sydsträckande bruna kärr-

hökar enligt sträckdatabasen Picea.

### **Brun glada** *Milvus migrans*

Tjugosju rapporter under året av ett svåruppskattat antal individer, under perioden 21.4 - 29.8. Inga fynd gjordes dock med häckningsindiciär även om två ex tidvis sågs födosöka tillsammans över åkermarker vid Västanbyn söder om Lövånger 28.6 - 4.7 (Jan-Olov Svedberg

m.fl.). Särskilt i kustnära delar av Mellanbygden, mellan Robertsfors och Lövånger, gjordes många observationer mellan slutet av maj och mitten av juli, och det är troligt att en del av dessa gäller samma individer. Ett försök till bedömning landar på 24 individer, varav 17 under våren och sju under hösten vilket innebar en toppnotering för den bruna gladan, väl i nivå med den för det tidigare rekordåret 2020.

Samtliga vår: 1 2K+ str NV Bergön, Umedeltat 21.4 (Fredrik Alriksson), 1 ex förbifl södra Djäkneböleslätten 22.4 (Mikael Wikström), 1 ex str NV Ombergstornet, Holmsund 24.4 (Joakim Lessmann), 1 ex förbifl Kåge samhälle 29.4 (Stig Holmqvist), 1 ex str NV Holmö by, Holmöarna 1.5 (Micael Jonsson), 1 2K förbifl Dammen N Jvg, Umedeltat 17.5 (Fredrik Alriksson), 1 ex Kvarnberget, Burträsk 22.5 (Pia Klockljung), 1 ex förbifl E4, Robertsfors 27.5 (Oskar Lindberg), 1 ad str O Ostögrundet 28.5 (Andreas Garpe-



bring), 1 ad str NO Hömyrans jordtipp, Umeå 29.5 (Micael Jonsson m.fl.), 1 ex str N Övre Noret, Lövånger 30.5 (Håkan Olsson), 1 ex förbifl Tavleliden, Umeå 31.5 (Andreas Drott), 1 ex förbifl Sikeå, Robertsfors 5.6 (Håkan Olsson), 1 ad Lägdeå, Robertsfors 23.6 (Per-Olof Nilsson), 1 ex förbifl Öberget, Skellefteå 23.6 (David Möller), 2 ex stationär Västanbyn, Lövånger 28.6 - 4.7 (Jan-Olov Svedberg m.fl.), 1 ex förbifl Innertavle 52 28.6 (Andreas Garpebring).

Samtliga höst: 1 ex E4, Skellefteå 6.7 (Anton Lundberg), 1 2K+ Klintsjön, Ånäset 7.7 (Albin Enetjärn), 1 ex förbifl Strand, Brånsjön 20.7 (Christer Laggar), 1 2K+ stationär Skäret, Umedeltat 7-24.8 (Emmanuel Naudot m.fl.), 1 1K förbifl Hällbäcksavan, Granö 19.8 (Elias Forsberg), 1 ex str SV Klubben, Sörmjölle – Tjuvtjärnen, Hörnefors 28.8 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström, Martin Lagmo m.fl.), 1 1K str SV Lillskärsudden – Klubben, Sörmjölle 29.8 (Tommy Magnusson, Eskil Nygren, Lars-Göran Boström m.fl.), 1 ex rast Ostnäs 533, Ostön 31.8 (Mattias Lindh), 1 ex str SV Innertavle 52 10.9 (Andreas Garpebring), 1 ex Bullmark 12.9 (Linus Andersson).

### **Havsörn** *Haliaeetus albicilla*

Häckningar: I landskapet genomfördes 21 lyckade häckningar vilka tillsammans producerade 29 flygga ungar. Fem häckningar misslyckades. I 14 av de kända reviren uteblev häckning eller så var läget okänt. Vi ligger kvar på de senaste årens höga nivå, 40 revir innebär en toppnotering även om utfallet mätt i flygga ungar blev något lägre än

för de senaste två åren. Börjar vi kanske se en mättnad i antalet revir?

### **Fjällvråk** *Buteo lagopus*

Häckningar: Två lyckade häckningar, en misslyckad samt två troliga häckningar inrapporterades detta år. Dessutom ytterligare ett fynd av en fjällvråk under häckningstid i lämplig miljö. Samtliga fynd gjordes i landskapets centrala och västra delar, inga närmare kusten.

Sträck: Under våren rapporterades 556 nordsträckare. Högsta noteringarna var 140 ex och 182 ex str NV Berguddens fyr, Holmön 18.4 resp 19.4 (Per Hansson). Under hösten rapporterades 368 sydsträckare, med högsta notering 55 ex Sönnenstgrundet 9.10 (Mikael Wikström, Göran Bylund, Johan Forssell m.fl.).



Fjällvråk

Foto: Mikael Wikström

### **Ormvråk** *Buteo buteo*

Sträck: Under hösten noterades 344 sydsträckande ormvråkar enligt sträckdatabasen Picea, vilket är en mycket god höstsumma. Högsta noteringarna var 33 ex, 90 ex och 30 ex Klubben, Sörmjölle 28.8 (Ulf Skyllberg, Mikael



Wikström, Emmanuel Naudot m.fl.), 20.9 (Ulf Skyllberg, Eskil Nygren) resp 17.10 (Fredrik Alriksson, Micael Jonsson), 26 ex södra Djäkneböleslätten 4.9 (Micael Jonsson), 27 ex Sönerstrundet 9.10 (Mikael Wikström, Göran Bylund, Johan Forssell m.fl.).

### Härfågel *Upupa epops*

1 ex rast Myromna – Holmö by, Holmöarna 23-30.4 (Per Hansson m.fl.), 1 ex rast Skravelsjö, Umeå 28.10 (gnm Västerbottens rapportkommitté), 1 ex Skelleftehamn 16.11 (gnm Urban Lundström). Tre fynd innebär en återgång till mer normala antal efter fjol-årets rekordskörd. Som vanligt står den fågelintresserade allmänheten för en stor andel av upptäckterna, detta år för två av tre fynd.



Härfågel

Foto L-G Boström

### Kungsfiskare *Alcedo atthis* (18/19 – 2/2)

1 ex förbifl Fäbodforsen, Bygdeå 27.8 (Micael Jonsson), 1 ex Baggböle herrgård, Umeå 20.10 (Harry Pettersson).

Fynd nr 19-20 i Västerbotten. Nu fjärde året i rad med fynd. Ingen tvekan om att vi ser ett ökat uppträdande hos oss. Vi bör också ha i åtanke att många lämpliga sträckor längs vattendrag aldrig får besök av skådare så mörker-talet är säkerligen alltfjämt stort.

### Göktyta *Jynx torquilla*

Häckning: 1 ex föda åt ungar Piparbölevägen 50, Piparbölesjön, Hissjö 4.7 (Birger Risberg). I övrigt 59 revirhävande fåglar på 52 lokaler. Som mest noterades 5 sp Holmögadd 27.5 (Thomas Sundström). De första fynden gjordes sedvanligt i början av maj och det senaste i mitten av augusti.

### Gråspett *Picus canus*

Inga bekräftade häckningar men under häckningstid (mars - juli) noterades gråspettar (i de flesta fall med spel/sång) på 63 lokaler i lämplig miljö väl spridda över landskapet, varav par eller två fåglar sågs på nio av dessa. I juli rapporterades också flygga juvenila fåglar från ytterligare tre lokaler vilket vittnar om häckningar i närheten. Årets skörd av fynd under häckningstid inne-

bär en rekordnotering för gråspetten! Fåglarna i Sverige (2012) anger det häckande beståndet i Västerbotten till 75 par vilket idag ter sig som en alldeles för låg skattning! Frågan är om vi bevittnar en snabbt övergående topp



för populationen eller en bestående trend.

### **Spillkråka** *Dryocopus martius*

Häckningar: Fyra säkra häckningar samt två troliga dito (paring, bo-bygge). Utöver detta rapporterades revirhävande spillkråkor under häckningstid på ca 135 lokaler. Säkerligen ingår en viss dubbelrapportering eftersom arten är så ljudlig och hörs långt, men likafullt pekar allt mot att 2022 innebar ett toppår sett till antalet rapporterade spillkråkor. Fyndskörden har dock säkerligen påverkats positivt av riktade inventeringar av andra hackspettsarter.

### **Tretåig hackspett** *Picoides tridactylus*

Häckningar: Tre säkerställda häckningar, fördelade på en vardera i Umeå, Robertsfors och Skellefteå kommuner. Utöver detta rapporterad från 68 lokaler under häckningstid, på tio av dessa noterades par. Antalet säkra häckningar ligger på samma nivå som brukligt för 2000-talet medan fynden under häckningstid var ovanligt många. En relativt stor andel gjordes i eller nära naturreservat eller områden där naturvårdsåtgärder genomförts. Det ligger nära till hands att anta att uppgången beror på att dess miljöer i år fick fler skådarbesök än genomsnittligt. Fåglarna i Sverige (2012) uppskattar den västerbottniska populationen till 500 par.

Sträck: Under hösten noterades totalt 70 tretåiga hackspettar på sydsträck under perioden 5.9 - 18.10 (ej inräknat sträckförsök), varav 61 ex på Sönerstgrundet. Som mest sågs där 14

ex 1.10 (Birger Risberg, Åsa Strand m.fl.) och 12 ex 8.10 (Birger Risberg, Mikael Wikström, Åsa Strand).

### **Vitryggig hackspett** *Dendrocopos leucotos*

Västerbotten har under 2022 haft sitt mest framgångsrika vitryggsår i modern tid. Under perioden januari – mitten av mars sågs minst tolv olika vitryggar på upphängt späck runt om i Västerbotten. I landskapet har under året konstaterats fyra lyckade häckningar, därtill har ytterligare tre par setts samt tio ensamma hanner och sex ensamma honor – alla observationerna gjorda i lämplig häckningsmiljö och under häckningstid. Fynden är mycket väl spridda över landskapet. Dessutom sågs två ex av obestämt kön i ytterligare två områden under sommaren. En 2K+ hanne flög ihjäl sig mot ett fönster på Mariehemsvägen 3K, Umeå, den 31.7. Vid Bjuröklubb sågs 1 ex 21.4 (Mattias Laisfeldt), 1 hona vid fyren 6.5 (John Mo), 3 ex sträckf 2.10 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 hona rast vid parkeringen mot fyren 19.10 (Martin Lagmo). Allt tyder på att vi har haft ett inflöde österifrån över Västerbotten även under hösten 2022. Under perioden september – november gjordes 14 fynd i kusttrakterna, några av dem på öar långt ute i havsbandet. Två av fåglarna sågs komma insträckande österifrån över Norra Kvarken.

### **Större hackspett** *Dendrocopos major*

Många: 52 ex str SV St Fjäderägg och 30 ex rast samma lokal 9.8 (Andreas Garpebring, Petter Karlsson, Magnus Lingegård).



### Mindre hackspett *Dryobates minor*

Häckningar: Noterad bo, hörda ungar Stämningssgården, Skellefteå 8.6 (Ulf Wiklund), 2 ex bo, hörda ungar Ricleåvägen, Robertsfors 29.6 (Urban Lundström). Utöver dessa två häckningar har det rapporterats fynd som bedöms gälla 83 revir i lämplig häckningsmiljö under mars - juni, de flesta med spel/sång eller par. Tätt med revir har rapporterats från Umeälvens nedersta delar, men även längs Skellefteälvens nedersta del och längs Sävaråns nedre del har det rapporterats tätare förekomster. Ett rekordstort antal revir, en dubbling jämfört med de närmast föregående åren. Dock ska sägas att riktade inventeringsinsatser i Umeå kn bidragit betydligt till årets höga totalsumma.

Inlandsfynd: 1 ex förbifl Vindelforsarnas NR, Vindeln 7.6 (Emilia Wiktorsson). Det är slående hur få fynd i lämplig miljö som görs väster om en ungefärlig linje Vännäs – Bygdsiljum – Boliden. Saknas arten helt i stora delar av Västerbottens inland? Det är svårt att besvara säkert pga. den bristande skådartäckningen i de inre delarna av landskapet.

### Tornfalk *Falco tinnunculus*

Sträck: Från hösten rapporterades blygsamma 46 sydsträckande tornfalkar totalt enligt sträckdatabasen Picea. Hösta dagssumman var 17 ex Klubben, Sörmjölle 28.8 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström, Emmanuel Naudot m.fl.).

### Aftonfalk *Falco vespertinus*\* (67/69 – 1/1)

1 1K rast Skärberget, Umedeltat 30.8 (Emmanuel Naudot, Christer Olsson, Marcus Östman m.fl.). Med en ungfågel i augusti fick Västerbotten också sin lilla beskärda del av höstens rekorduppträdande av aftonfalk i södra halvan av Sverige och stora delar av Nordvästeuropa. Det är alltså sällan som aftonfalkar behagar rasta så länge hos oss att något större antal skådare får njuta av dem.



Aftonfalk

Foto: Emmanuel Naudot

### Stenfalk *Falco columbarius*

Inga fynd med egentliga häckningsindicier detta år. Enstaka stenfalkar rapporterades på sex lokaler mellan slutet av maj och juli.

### Lärkfalk *Falco subbuteo*

Häckningar: Under året inrapporterades åtta säkra häckningar och sju troliga, ett ungefär genomsnittligt utfall för senare år. Fynd av enstaka fåglar under häckningstid, med eller utan häckningskriterier, har rapporterats från ytterligare 43 lokaler vilket dock är lägre än genomsnittet. Alla fynd under



häckningstid gjordes inom en zon från kustlandet och 4-5 mil inåt, förutom tre fynd i Norsjöområdet.

### **Pilgrimsfalk** *Falco peregrinus*

Häckningar: Tre revir besatta i vilka det skedde tre häckningar, två med sedda ungar (tre flygga) och en med okänt resultat. En fjärde känd lokal kontrollerades men var tom. I övrigt föreligger tre rapporter om ensamma individer, två på inlandslokaler och en relativt kustnära.

Från slutet av juli började som vanligt enstaka individer dyka upp på kustnära lokaler. Under året inkom totalt 148 rapporter om pilgrimsfalk till Artportalen vilket är ett lägre antal än för de närmast föregående åren 2020-2021. Antalet rapporter beror i stor utsträckning på hur länge falkarna uppehåller sig på vårens rastplatser, något som påverkas mycket av vädret.

Sträck: Från höststräcket rapporterades sex sydsträckande pilgrimsfalkar enligt sträckdatabasen Picea.

### **Sommargylling** *Oriolus oriolus\** (29/29 – 2/2)

1 honf rast Obbola masstipp 21.5 (Robert Stenmark m.fl.), 1 3K+ hane sp Brukshundsklubben, Ön, Umeå 14-15.6 (Joel Hallingfors, Anton Blanch, Marcus Östman m.fl.). Fynd nr 30-31 i Västerbotten. Gyllingen på Ön drog stora skaror skådare eftersom den blev en riktig långstannare – ur ett västerbottniskt perspektiv. Inte blev det sämre av att det rörde sig om en utfärgad hane!

### **Varfågel** *Lanius excubitor*

Häckning: 1 par upprörd, varnande Hössjökalen, Hössjö 1.6 (Peter Sunesson), 1 häckning (2 1K) föda åt ungar Lilltjärnmyran, Hällnäs 8.6 (Henrik Sporrang), 1 ex upprörd, varnande väst om Hobergsknösen, Myrheden, Jörn 10.6 (Stig Holmqvist), 1 häckning 2 pulli/nyligen flygga ungar Lidmyrliden 4.7 (Fredrik Grahn), 2 pulli/nyligen flygga ungar Rötjärnen, Ekträsk 6.7 (Henrik Sporrang). I övrigt rapporterades 13 fynd i lämplig miljö under häckningstid, de flesta i ett område runt Vindeln – Bygdsiljum – Norsjö – Jörn. Året medförde därmed en ovanligt stor skörd av häckningar och fynd under häckningstid, något som säkerligen vittnar om god tillgång på smågnagare på många håll.

Vinterfynd: Under januari - februari gjordes fynd av sju, och i december nio fåglar.

### **Svartpannad törnskata** *Lanius minor\** (11/11 – 1/1)

1 2K+ rast Öndebyn, Bygdeå 15-18.8 (\*Elias Forsberg, Rolf Sandberg, Niklas Andersson m.fl.). Fynd nr 12 i Västerbotten. Lite av en skräll att årets svartpannade inte dök upp i det välbevakaade Umedeltområdet där så många av de tidigare fynden gjorts. Endast andra fyndet norr om Umeå k:n. Sennommaren framstår allt mer som den årstid då flest fynd görs upp hos oss.

### **Törnskata** *Lanius collurio*

Häckningar: 1 par upprörd, varnande Bjuröklubb 51, Skellefteå 15.7 (Katarina Stenman), 3 ex upprörd, varnande



Svartpannad törnskata

Foto: Mikael Wikström

Vänörens fiskeläge 22.7 (Erik Normark), 1 1K föda åt ungar Byviken, Holmöarna 30.7 (gnm Lars Sandberg), 1 ad hane föda åt ungar Nyvik, Djäkneboda 31.7 (Jörgen Andersson), 1 par pulli/nyligen flygga ungar Djäkneböle 31.7 (Lars Edenius), 1 par pulli/nyligen flygga ungar Petkroken, Holmöarna 2.8 (Christer Olsson, Björn Olsen), 3 ex obs i häcktid, lämplig biotop Ultervik norr om, Innertavle 9.8 (L-G Boström). Förutom bekräftade häckningar sågs arten på ytterligare 13 lämpliga lokaler under häckningstid. Detta är ett utfall i underkant av det genomsnittliga, sett över de senaste åren. Få rapporter inkom dock från Holmöarna, artens klart starkaste fäste i Västerbotten.

#### **Lavskrika** *Perisoreus infaustus*

Inga häckningar har rapporterats av denna diskreta art, men under året

gjordes fynd på 65 lokaler omfattande minst 120 ex totalt. Samtliga fynd låg väl samlade inom ett område ca 4-5 mil från kusten och inåt, från Vännäs i söder till Jörn i norr. Inga kustnära fynd detta år.

#### **Nötskrika** *Garrulus glandarius*

Många: 30 ex str SV Sönnenstgrundet 21.9 (Birger Risberg, Mikael Wikström m.fl.), 31 ex str S samma lokal 22.9 (Håkan Olsson).

#### **Skata** *Pica pica*

Många: 52 ex rast Degermyrans sop-tipp, Skellefteå 1.1 (Mattias Laisfeldt).

#### **Nötkråka** *Nucifraga caryocatactes*

Häckningar: Tre par varnande i lämplig häckningsbiotop i Umedeltat i juni (Christer Olsson) var det enda starkare häckningskriteriet som rapporterades för denna diskreta art. Totalt under året



Lavskrikor

Foto L-G Boström

inkom 690 rapporter om arten men bara 30 av dem gällde fåglar i lämplig biotop och under häckningstid. Förutom i Umeå och Skellefteå med omnejd så finns sådana fynd från Bureå, Ånäset, Robertsfors, Vindeln, Tväråbäck och Vännäs. Senare under sommaren dök nötkråkor som brukligt upp i fler samhällen, såsom Norsjö, Burträsk och Åmsele. Inga sträckrörelser av nötkråkor har rapporterats.

### **Kaja** *Coloeus monedula*

Många: 600 ex förbifl Väst på stan, Umeå 11.2 (Bertil Brånin), 500 ex rast Nya fågeltornet, Brånsjön 4.9 (Christer Laggår), 800 ex Grubbänget 19.9 (Bertil Brånin), 400 ex förbifl Holmsund Södra 4.11 (Mats Karström).

### **Råka** *Corvus frugilegus*

För perioden mars - maj bedöms inkomna rapporter ha gällt totalt ca 95 individer, med en viss reservation för dubbelräkningar. De allra flesta rap-

porterna gällde fåglar i kustlandets jordbruksbygder. Från Umedeltat rapporterades råkor nästan dagligen från mitten av mars till början av maj vilket som vanligt gör antalet svårbedömt, men gissningsvis rörde det sig om ca 60 individer där, dvs. två tredjedelar av vårens totalantal.

Vinterfynd: 1 2K Degernäsbäcken, N väg, Umedeltat 10-12.2 (Gunnar Ekenberg m.fl.).

Tidiga vårfynd: 1 ex förbifl Storbäcken vid E4, Bäck, Bygdeå 19.2 (Ritu Andersson), 1 ex rast Björkhammar, Kåge 22.2 (Mats Holmkvist). Varken sommar- eller höstfynd gjordes detta år.

### **Korp** *Corvus corax*

Många: 90 ex förbifl Stormyran, I20skogen, Umeå 8.6 (Tommy Magnusson, Maria Westling), 100 ex förbifl Gärssjömyran, Ersmark, Umeå 20.6 (Peter Sunesson).

**Svartkråka** *Corvus corone corone\**  
(12/12 – 1/1)

1 ex förbifl Brånsjön 15.5 (Micael Jonsson). Fynd nr 13 i Västerbotten, och det första sedan 2008. Svartkråkan är alltså en stor raritet hos oss trots att den uppvisat ett ökat uppträdande i landets södra delar sedan 1990-talet.

**Talgoxe** *Parus major*

Många: 344 ex str SV Sönerstgrundet 8.10 (Birger Risberg m.fl.), 347 ex str SV samma lokal 9.10 (Mikael Wikström m.fl.).

**Tofsmes** *Lophophanes cristatus*

Häckning: 1 ex besöker bebott bo Järptjämnens NR, Ekorrele 2.6 (Andreas Garpebring). I övrigt finns sammanlagt rapporter från ca 140 olika lokaler detta år, varav från 56 under häckningstid. Nästan 25 av årets lokaler låg i Skellefteå och Norsjö kommuner vilket är ovanligt många. De senaste åren har sett en klar ökning i antalet rapporterade tofsmesar och årets utfall är i nivå med det för toppåret 2020. Med all sannolikhet är arten ökande hos oss.

**Lappmes** *Poecile cinctus*

Med början den 26.9 och fram till den 25.11, med tyngdpunkt i oktober, inträffade ett inflöde av lappmes i kustnära delar av landskapet som saknar motstycke under 2000-talet! Man får gå tillbaka till åtminstone 1994 för att hitta en höst med sträckrörelser av motsvarande magnitud. Ett försök att summera 2022 års lappmesrapporter landar lågt räknat på en totalsumma om ca 149 ex. Från snart sagt varje havsnära udde

mellan Bjuröklubb och Hörnefors som besöktes av ornitologer under oktober kom rapporter. Ursprunget är okänt men även om enstaka fynd rapporterades från kustnära öar så bedöms ändå de flesta lappmesar ha nått oss norrifrån. Fynden är för många att redovisa i detalj men följande rapporter förtjänar ändå att nämnas: På sträcklokalen Sönerstgrundet noterades totalt 58 ex sträckande SV 28.9 - 21.10 (Mikael Wikström, Birger Risberg, Niklas Lindberg Alseryd m.fl.) och ytterligare 14 ex rapporterades rasta eller göra sträckförsök där under samma period. Ute på Stora Fjäderägg ringmärktes 1 1K 27-28.10 (Christer Olsson, Ann-Katrin AX Sjögren) vilket var första fyndet på ön sedan 1988. Spridda fynd gjordes dock även innanför kustbandet, exempelvis 1 ex Yttre Långviken 168, Tavelsjö 28.9 (Maria Westling), 1 ex Degerbyängarna, Skellefteå 3.10 (Erik Normark), 1 ex Funnäsdalen, Hössjö 25.11 (Peter Sunesson).

Övriga anmärkningsvärda fynd: 1 Umedeltat (ringmärkdungen och Obbola industritipp) 5 ex ringm 28.9 - 8.10 (Jan Roslin, Petra Sjödin m.fl.). Vid Gästerviken, Brattåsfjärden 2 ex ringm 1.10 och 3 ex 25.10 (Mattias Laisfeldt, Katarina Lundström m.fl.), 6 ex rast Lillklyvan, Hsk 30.9, 1 ex samma lokal 3.10 (Thomas Sundström), 2 ex rast Skötgrönnen, Burvik 3.10 (Patrick Degerman), 1 ex ringm Klintsjölänningen 152, Ånaset 9.10 (Per-Olof Nilsson, Hanna Eriksson).

**Trädlärka** *Lullula arborea*

Fynd under häckningstid: 2 sj Bussjö



motorbana, Bussjöheden 14.4 - 20.5 (Micael Jonsson m.fl.), 1 sj Skravelnsjö, Umeå 5.5 (Anette Westin), 2 ex lockläte, övriga läten Piparböle NR, Hissjö 5.8 (Lars Edenius).

Övriga fynd: 1 ex rast Lägdan N Bergöbron, Umedeltat 2.4 (Fredrik Aliksson, Joel Hallingfors), 1 ex str N Tavlefjärdens NR 17.4 (Andreas Garpebring), 1 ex Ekorrsele 2:27 18.4 (Bjarné Eriksson), 1 ex lockläte, övriga läten Bjuröklubbs fyr 21.4 (Patrick Degerman), 1 ex Hälla, Tavelnsjö 5.5 (Maria Westling), 1 ex sträckf Holmögadd 25.9 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann, Lars Edenius m.fl.).

Nio fynd under året är ganska medelmåttigt för senare år. Fynden indikerar ändå att arten håller ställningarna på etablerade lokaler som Bussjö motorbana och Piparböle, Kullaheden.

### **Sånglärka** *Alauda arvensis*

Tidigt vårfynd: 5 ex förbifl och rast Gumbodahamn, gästhamnen, Änåset 21.2 (Leif Bildström).

Många: 125 ex rast Böleäng, Umedeltat 25.3 (Emmanuel Naudot), 200 ex rast Degernäs, NV slätten, Umedeltat 14.4 (Johan Forssell), 150 ex rast Degernäs, SV slätten, Umedeltat 16.4 (Kerstin Årdahl), 200 ex rast södra Djäkneböleslätten 19.4 (Martin Lagmo).

Fyndet i Gumbodahamn var extremt tidigt och ligger nära gällande tidigaste vårfynd för Västerbotten från 20.2.

### **Härmsångare** *Hippolais icterina*

Totalt rapporterades ca 50 revirhäv-

dande härmsångare under året. Som vanligt inga fynd med några högre häckningskriterier, vilket dock knappast säger så mycket då arten är mycket svårobserverad förutom via sången. En mycket stor majoritet av fynden är från de sydöstligaste delarna av landskapet och då framför allt Umeälvens dalgång från Vännäs till utloppet, vilket även det är en typisk fyndbild för arten i Västerbotten.

### **Sävsångare** *Acrocephalus schoenobaenus*

Sammanlagt ca 90 revirhävande sävsångare fördelat på ca 40 lokaler, vilket är en normal siffra för landskapet. Flest fynd finns koncentrerade kring Umeå – Vännäs samt Gärde – Lövånger.

Många: 17 sj Tavlefjärden 26.6 (Andreas Garpebring m.fl.).

Sent höstfynd: 2 ex rast Gråbolandsviken, Hörnefors 18.9 (Christer Olsson).

### **Busksångare** *Acrocephalus dumetorum*

Samtliga: 1 sj Patholmsviken – Ljumviken, Holmsund 7.6 - 1.7 (Hans Gardfjell m.fl.), 1 sj Sjön, Hjoggböle 14-26.6 (David Möller m. fl.). Enbart två noterade busksångare i landskapet är det sämsta årsresultatet sedan 2006. Senaste året helt utan fynd av busksångare i Västerbotten är 1981.

### **Kärresångare** *Acrocephalus palustris*

1 sj Patholmsviken, Holmsund 8-12.6 (Petra Sjödin m.fl.), 1 sj Västerbackatjärnen, Tavelnsjö 12.6 (Maria Westling m.fl.), 1 sj Långsjön, Överklinten 21.6 (Niklas Andersson m.fl.), 1 sj Gimönäs



lövsumpskog, Umeå 22.6 (Joakim Linder, Lasse Sjögren), 1 sj Blåbärsbacken, Lövön, Holmsund 24-26.6 (Joakim Linder m.fl.), 1 sj Obbola industritipp, Umedeltat 24.6 (Maria Westling), 1 ex ringm samma lokal vardera 21.7 (Darius Strasevicius) och 23.7 (Christer Olsson m.fl.). Åtta rapporter som bedöms gälla 5-6 olika individer, vilket är en relativt normal årsskörd för arten i Västerbotten. Rapporterna från Holmsund i Pat-holmsviken och på Lövön gäller troligen samma individ som förflyttat sig några km. Den sjungande individen på Obbolatippen bedöms ha varit samma fågel som en av dem som senare märktes på samma plats trots att det är en månad mellan de olika observationerna.

**Rörsångare *Acrocephalus scirpaceus***  
Häckningar: 1 ad par + 4 nyligen flygga ungar Obbola industritipp, Umedeltat 12.6 - 18.8 (Ralf Norberg m.fl.).

Övriga fynd: 1 sj Gammåttälänningen, Holmsund 10-13.6 (Joakim Linder m.fl.), 2 sj Norfjärden, Norum 22-27.6 (Lars Edenius m.fl.).

Tredje konstaterade häckningen av arten i landskapet under 2000-talet, och precis som vid tidigare konstaterade häckningar är det först i samband med ringmärkningsverksamhet under sensommaren som det uppdagats att det rör sig om häckande fåglar och inte bara en sjungande hane på lokalen. I övrigt ett för senare år normalt uppträdande av arten i landskapet.

**Gräshoppsångare *Locustella naevia***  
Samtliga: 1 sj gömslet, Gärdefjärden,

Lövånger 14.6 - 3.7 (Henrik Sporrang, Niklas Andersson, Martin Lagmo m.fl.). En enda noterad gräshoppsångare i landskapet under året. Senaste året som det saknas fynd av gräshoppsångare i Västerbotten är 1965!

### **Backsvala *Riparia riparia***

Häckningar eller häckningsförsök har rapporterats från nio lokaler under året och antalet häckande par har uppskattats till 160, baserat på rapporterat antal ex och antagen beläggning av bohål på 70%. De största kolonierna var 30 ex bobygge Fällforsselet, Vännäs 18.5 (Sven Hellqvist), 30 ex besöker bebott bo Grustaget, Röback, Umedeltat 5.7 (Thomas Ågren), 60 ex använt bo Altjärn, Tavelsjö 3.8 (Joakim Linder). Glädjande med de nyupptäckta kolonierna vid Fällforsselet och Altjärn, i ett längre tidsperspektiv är de förstås inte att anse som stora men i nuläget är det de största vi känner till.

### **Ladusvala *Hirundo rustica***

Många: 300 ex rast Lillskärsudden 14.5 (Martin Lagmo), 384 ex str SV Ostögrundet 3.8 (Sören Wulff, Lars Edenius, Andreas Garpebring m.fl.), 275 ex str SV samma lokal 21.8 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström, Emmanuel Naudot).

### **Hussvala *Delichon urbicum***

Häckningar: Säkra eller troliga häckningar rapporterades från 18 lokaler under året, från enstaka par upp till ca 10 par. Dessutom rapporter under häckningstid i lämplig häckningsmiljö (dvs. nära bebyggelse) från ca 40 lo-



kaler ganska väl spridda över landskapet.

Många: 50 ex rast Långviksskatan, Täftelandet 17.5 (Gunnar Odell), 100 ex str SV Ostögrundet 3.8 (Sören Wulff, Lars Edenius, Andreas Garpebring m.fl.). Hussvalan minskar nationellt och är klassad som Sårbar i senaste rödlistan. Rrk Vb vill därför fortsatt uppmuntra alla att rapportera in hussvalar under häckningstid och med häckningskriterier.



Stjårtmes

Foto: Mikael Wikström

### Stjårtmes *Aegithalos caudatus*

En konstaterad häckning: 1 par föda åt 5 årsungar, Stora Tuvan, Umedeltat 4.6 (Thomas Ågren, Christina Adolfsson).

I övrigt observationer av enstaka fåglar, par eller smågrupper under perioden mars – maj på ca 11 olika lokaler, de flesta i kustbandet. Sammanlagt finns noteringar från blott ett 25-tal lokaler spridda längs kustbandet och in till strax väster om Vännäs som västligast. Överlag ett mycket magert år för stjårtmes i Västerbotten där den flyttrörelse som normalt noteras under

hösten var knappt märkbar. Blott 33 exemplar finns noterade på sträck från kustlokaler.

### Grönsångare *Phylloscopus sibilatrix*

Totalt finns noteringar om ca 105 revir från knappt 60 lokaler, vilket är ett normalt uppträdande för arten i landskapet. En mycket hög andel av fynden kommer från olika lokaler längs Umeälvens nedre delar.

Inlandsfynd: 1 ex Orrberget O Kyrktjärnen, Bygdsiljum 21.6 (Andreas Estensen).

### Tajgasångare *Phylloscopus inornatus*

Under perioden 2.9 - 8.10 gjordes ett 40-tal observationer av 65-73 tajgasångare, lite svår-bedömt ifall observationer på samma lokal några dagar i följd gällde stationära fåglar eller nya individer. Oavsett vilket var 2022 det fjärde bästa året genom tiderna för tajgasångare i Västerbotten. En tydlig återkomst efter det mycket svaga året 2021 när det enbart noterades sex ex i landskapet. Som vanligt toppar Stora Fjäderägg med ca 18 ex, där dock bara åtta ex blev ringmärkta, tätt följt av Holmögadd med 15 ex där den 25.9 sticker ut med en notering om minst 13 rastande ex på ön (Niklas Andersson, Joakim Lessmann m.fl.)! Sammanlagt noterades minst 31 ex i Västerbotten just den dagen vilka alltså utgör nästan hälften av alla tajgasångare som sågs under året.



Intressant återfynd: En tajgasångare ringmärkt på Bjuröklubb 21.9 (Mattias Laisfeldt) återfanns åtta dagar senare på Utsira i Norge.



Tajgasångare

Foto: Mikael Wikström

### **Bergtajgasångare** *Phylloscopus humei*\* (1/1 – 1/1)

1 ex ringm St Fjäderägg 4.10 (Andreas Garpebring, Julia Pettersson, Henrik Sporrang m.fl.). Västerbottens andra bergtajgasångare och första fyndet för Stora Fjäderägg. Första fyndet för landskapet hittades på ön Lövöbådan i Holmsunds skärgård 2011, alltså 11 år tillbaka i tiden. Årets fågel fångades under en period på ett par veckor i månadsskiftet september – oktober då det observerades (och fångades) flera östliga rariteter på Stora Fjäderägg.

### **Kungsfågelsångare** *Phylloscopus proregulus*

Under perioden 27.9 - 7.10 observerades hela 31 kungsfågelsångare, vilket utgör rekord för arten i Västerbotten! Dessutom är siffran antagligen något i underkant då observationer på samma lokal med någon dags mellanrum här antagits gälla samma individer, vilket

naturligtvis inte behöver vara fallet. Vem hade för bara ett par år sedan kunnat ana att arten åter skulle börja uppträda i sådana mängder? Efter att ha "upptäckts" som regelbunden men sällsynt gäst i landskapet i samband med att ringmärkningsverksamheten startade upp på Stora Fjäderägg på 1980-talet skedde en stadig ökning av antalet fynd i landskapet. Kungsfågelsångaren tävlade länge med tajgasångaren om att vara den talrikaste östliga vagranten under höstarna i Västerbotten. Medan tajgasångaren fortsatte dyka upp i allt högre antal flertalet år in på 00- och 10-talet tvärbromsade dock antalet fynd av kungsfågelsångaren några år in på 00-talet och arten har under de senaste två decennierna knappt varit årlig i fyndstatistiken. Senaste åren verkar det dock som att den åter börjat bli något vanligare med fynd av nio ex 2020 och fem ex 2021. Framtiden får utvisa om årets fyndbild är ett exceptionellt undantag eller om vi åter inträtt i en period med många fynd av arten. Fyndet av hela 12 ex på Holmögdad den 1.10 förtjänar ett särskilt omnämnande (Niklas Andersson m.fl.).

Samtliga: 1 ex ringm St Fjäderägg 27.9 (Per Johan Ulfendahl m.fl.), 3 ex ringm St Fjäderägg 30.9 - 2.10 (Per Johan Ulfendahl m.fl.), 1 ex rast Bjuröklubbs fyr 30.9 - 1.10 (Stig Holmqvist m.fl.), 1 ex rast Vattuögrarna, Djäkneboda 1.10 (Jörgen Andersson, Per-Olof Nilsson), 12 ex rast Holmögdad 1.10 (Niklas Andersson m.fl.), 3 ex rast Djupöra, Bjuröklubb 1.10 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex rast Klubben, Bygdeå 2-4.10 (Niklas Andersson,



Jörgen Andersson), 2 ex rast Parkeringen vid vägslutet, Bjuröklubb 2.10 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex rast Holmö by, Holmöarna 2.10 (Micael Jonsson), 1 ex ringm St Fjäderägg 3.10 (Andreas Garpebring m.fl.), 2 ex rast Skötgrönnan, Burvik 3.10 (Patrick Degerman), 1 ex rast Lövöbådan, Hsk 5.10 (Thomas Sundström), 2 ex ringm St Fjäderägg 6-7.10 (Andreas Garpebring m.fl.).

**Gransångare** *Phylloscopus collybita*  
Sena höstfynd (20 oktober eller senare): 1 ex rast Bölesholmarna, Umeå 20.10 (Christer Olsson), 1 ex rast Obbola industritipp, Umedeltat 22.10 (Christer Olsson), 1 ex rast Anderstorp, Skellefteå 27.10 (Mattias Forsman).

Många: 59 ex och 54 ex ringm Danielsten, Bureå 10.9 resp 1.10 (Linus Andersson). Sammanlagt märktes 444 gransångare på Danielsten under hösten.



Gransångare

Foto: Mikael Wikström

**Sibirisk gransångare** *Phylloscopus collybita tristis*\* (31/31 – 5/5)

Samtliga: 2 ex rast Holmögdad 28.9 (Niklas Andersson m.fl.), 1 ex rast Hällögern, Norum 29.9 (Alan Dalton), 1 ex ringm St Fjäderägg vardera 4-6.10 och 5.10 (Andreas Garpebring m.fl.).



Sibirisk gransångare Foto: Andreas Garpebring

**Lundsångare** *Phylloscopus trochiloides*

Samtliga: 2 sj S Brännåsen, Holmöarna 22.5 (Fredrik Alriksson), 1 ex revir Tvärån – Lundäkern, Umeå 5-17.6 (Billy Lindblom m.fl.), 1 sj Stora Tuvan, Umedeltat 26.6 (Micael Jonsson), 1 sj Vintervägskroken, Holmöarna 8.7 (Andreas Drott), 1 ex ringm St Fjäderägg 14.8 (Christer Larsson). Sex olika individer är ett riktigt uselt årsresultat för arten i Västerbotten. Inget fynd från den annars normalt "säkra" lundsångar-lokalen Bjuröklubb.

**Trädgårdssångare** *Sylvia borin*

Många: 50 ex rast Holmögdad 26.5 (Niklas Andersson m.fl.).

Sena fynd: 1 ex rast Granvägen 5, Nedre Sävarån 7.10 (Mikael Wikström), 1 ex ringm Danielsten, Bureå 10.10 (Linus Andersson).

**Svarthätta** *Sylvia atricapilla*

Vinterfynd (jan - mars): 1 hane Örnstigen, Sävar, 7.1 (Karl-Gunnar Rehn).

Vinterfynd (nov - dec): 1 hane Patrongatan 12, Byske 16.11 (Jacob Karlsson), 1 hona Sofiehem, Umeå 18.11 - 11.12 (Sofia Lundman m.fl.), 1 hane V Idrottsallén 14, Haga, Umeå 19.11 - 3.12 (Andreas Drott m.fl.).

Blott fyra vinterfynd är en låg summa jämfört med flertalet år senaste decenniet, dock i paritet med 2021 som också var ett skralt år för övervintrande svarthättor i Västerbotten.

**Höksångare** *Curruca nisoria\** (50/50 - 2/2)

Samtliga: 1 1K ringm Danielsten, Bureå 26.8 (Linus Andersson), 1 1K ringm St Fjäderägg 14.9 (Inga Schibbye m.fl.). Två fynd där båda utgörs av 1K-fåglar som fångats i samband med ringmärkning under hösten är en typisk fyndbild för arten i Västerbotten.

**Ärtsångare** *Curruca curruca*

Många: 75 ex rast Holmögadd 26.5 (Niklas Andersson m.fl.).

Sent fynd: 1 ex rast Lillklyvan, Hsk 5.10 (Thomas Sundström).

**Törnsångare** *Curruca communis*

Häckningar: Tre konstaterade häckningar varav två utanför Hörnefors och en utanför Skellefteå. I övrigt ca 145 revirhävdande fåglar på spridda lokaler i framförallt de södra delarna av landskapet samt även längs kusten längre norrut. Flertalet fynd är koncentrerade kring Hörnefors, Hössjödalen, Obbola - Holmsund, Umeälvens slättlandskap, Brånsjön, Tavelsjö, Holmön, Gärde-

fjärden och Skellefteå. Det verkliga antalet revir kan vara lägre då rapporterna i många fall gäller fåglar som bara har noterats vid något enstaka tillfälle och då kan handla om rörliga individer som sedan noterats vid någon annan närliggande lokal.

Inlandsfynd: 1 sj Vindelns kyrka 3.6 (Henrik Sporrang), 1 sj Petikträsk, Svanselse, Norsjö 6.7 (Fredrik Grahn). Arten är ovanlig i de inre västra delarna av landskapet och framförallt i de nordvästra delarna finns få fynd sen tidigare.

**Sidensvans** *Bombycilla garrulus*

Många: 1 000 ex förbifl Mariedal, Umeå 5.1 (Micael Jonsson), 1 016 ex str N Hällögern, Norum 30.9 (Alan Dalton), 1 660 ex str NO Sönnerstgrundet 30.9 (Birger Risberg), 2 000 ex rast St Fjäderägg 1-3.10 (Andreas Garpebring m.fl.), 1 000 ex str NV Bjuröklubb 2.10 (Niklas Lindberg Alseryd), 2 398 ex str SV Sönnerstgrundet 8.10 (Birger Risberg m.fl.) och 3 039 ex str SV samma lokal 9.10 (Mikael Wikström m.fl.). Sammanlagt noterades drygt 14 000 sträckande sidensvansar på uddar och öar i kustbandet under september - oktober. En i sammanhanget relativt hög årssumma.

**Kungsfågel** *Regulus regulus*

Många: 250 ex rast Holmögadd 1.10 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann, Christer Larsson m.fl.) och 200 ex rast St Fjäderägg 2.10 (Andreas Garpebring, Julia Pettersson, Henrik Sporrang m.fl.).



### **Trädkrypare** *Certhia familiaris*

Många: 14 ex rast Holmö by, Holm-öarna 2.10 (Micael Jonsson).

### **Gärdsmyg** *Troglodytes troglodytes*

Häckningar: 1 par + 4 nyligen flygga ungar Stora Tuvan, Umedeltat 19.5 - 22.7 (Kerstin Årdahl, Christer Olsson), 5 nyligen flygga ungar Klappmark, Gravmark 13.7 (Henry Lingesten), 7 nyligen flygga ungar Ytterursviken, Skellefteå 19.7 (Patrick Degerman), 4 nyligen flygga ungar Öster om Vornnsmyran, Nyland, Hössjö 1.8 (Jörgen Nils-son). Fyra konstaterade häckningar är en relativt normal årssumma men givetvis bara en bråkdel av det faktiska antalet. Revirhävande fåglar finns noterade från nästan 200 olika lokaler i landskapet. Till skillnad från tidigare år finns nu även många fynd från mer västliga och nordliga delar av landskapet som Vindelnsområdet kring Bygdsiljum och i Skellefteåtrakten. I år finns även ett fynd från landskapets nordvästliga del, där arten annars fortfarande verkar vara sällsynt: 1 sj Grundträskkliden, Missenträsk, Jörn 21.6 (Fredrik Grahn).

Vinterfynd: 1 ex lockläte passiv ljudinspelning Bådahällan, Hörnefors 7.12 (Lars Edenius).

### **Stare** *Sturnus vulgaris*

Häckningar: Minst 34 konstaterade häckningar vilket är ett gott resultat. Fynd av par eller ensamma fåglar under häckningstid med lägre häckningskriterier finns från ett 60-70-tal olika lokaler väl spridda över de delar av landskapet där det fortfarande bedrivs aktivt jordbruk i någon större skala.

Vinterfynd (jan - feb): 3 ex förbifl Gocartbanan, Alvik, Umedeltat 24.1 (Thomas Sundström), 1 ex stationär Forslundagymnasiet, Umeå 28.1 - 13.2 (Ola Alriksson m.fl.), 1 ex Skogsråvågen, Tomtebo, Umeå 6.2 (Lajla Lindgren), 1 ex rast Fodercentralen, Holmsund 27.2 (Emmanuel Naudot, Kerstin Årdahl).

Vinterfynd (dec): 1 1K rast Sand, Tavelsjö 1.12 (Joakim Linder), 1 ex Sofiehem, Umeå 2.12 (Birger Risberg), 1 ex IKEA-rondellen, Umedeltat 3.12 (Björn Gustafsson).

Fyra rapporter om sammanlagt sju fåglar under årets inledande månader och tre rapporter om lika många fåglar i december är en god skörd för Västerbotten men rapporterna från Sofiehem och IKEA-rondellen gäller sannolikt en och samma individ. Fyndet från Fodercentralen den 27.2 gäller troligen en tidig vårfågel. Övriga vinterfynd bedöms gälla unika individer.

Många: 1 000 ex förbifl Gluntens väg, Umeå 11.8 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson), 2 500 ex förbifl T-vågen, Umedeltat 1.9 (Fredrik Alriksson), 1 000 ex rast Nydala Camping, Umeå 17.9 (Gunnar Ekenberg), 1 050 ex rast Storavan, Stöcke.9.10 (Micael Jonsson).

### **Strömstare** *Cinclus cinclus*

Ett fynd som skulle kunna tyda på häckning föreligger: 1 ad förbifl Selsängen, Tallträsk, Villvattnet, Burträsk 27.8 (Pontus Wickberg). Övervintande strömstare finns noterade från spridda lokaler i landskapet fram till den 30.4 och åter från den 26.9.

**Dubbeltrast** *Turdus viscivorus*

Tidigt vårfynd: 1 sj Västerås, Tavelnsjö 12.3 (Anders Enefjärn). Fenologirekord för Västerbotten med två dagar, om man undantar fåglar som försökt övervintra i januari månad. Tidigare rekordet var från den 14.3 2020. Helt enligt förväntan att en starkt ökande kortflyttare som dubbeltrast också börjar dyka upp allt tidigare om våren hos oss.

**Taltrast** *Turdus philomelos*

Många: 160 ex str och 253 ex str passiv ljudinspelning Hällögern, Norum 24-25.9 resp 29-30.9 (Alan Dalton), 200 ex rast Holmögd 25.9 (Niklas Andersson m.fl.), 200 ex rast St Fjäderägg 6.10 (Andreas Garpebring m.fl.).

Sent fynd: 1 ex rast Elljusspåret, Sjungande dalen, Skellefteå 15.11 (Erik Normark).

**Rödvingetrast** *Turdus iliacus*

Vinterfynd (jan - feb): 1 ex Söderslätt, Teg, Umeå 1-8.1 (Thomas Sundström), 1 ex Jonskärsvägen 62, Sörböle 7.1 (Maria Sandström), 1 ex förbifl Rödäng, Umeå 14.1 (Niklas Lindberg

Alseryd), 1 ex Backens elljusspår, Umeå 19.1 (Vilgot Sagerfors), 1 ex Degerbyn, Skellefteå 19.1 (Staffan Andersson), 1 ex Målargränd 3, Teg, Umeå 29.1 (Lars Edenius, Lars Berggren, Eskil Nygren m.fl.), 1 ex Ljumviken, Holmsund 3.2 (Christer Larsson), 1 ex förbifl Glutens väg, Umeå 4.2 (Niklas Andersson). Sammanlagt åtta rapporter, vilket är en hög summa. Fem av dem är från Umeå stad och gäller troligen 1-2 individer som rört sig inom staden.

Många: 1 154 ex str passiv ljudinspelning Hällögern, Norum 15-16.9 och 668 ex str samma lokal 24-25.9 (Alan Dalton), 1 500 ex rast Holmögd 25.9 (Niklas Andersson m.fl.), 550 ex str NV Lillhällan, Holmöarna 25.9 (Micael Jonsson),  $\geq 5\ 000$  ex str V Skötgrunnan, Burvik 25.9 (Johan Jensen m.fl.), 1 500 ex rast St Fjäderägg 4-7.10 (Andreas Garpebring m.fl.). De 5 000 sträckande rödvingarna på Skötgrunnan utgör en uppskattning efter att lockande fåglar observerats via värmekamera!



Rödvingetrast

Foto: Mikael Wikström



### **Koltrast** *Turdus merula*

Anmärkningsvärt fynd: 1 hane Bastuträsk samhälle 22.2 (Christer Olsson, Peter Sunesson). Vinterfynd i nordvästra delen av landskapet är fortfarande relativt sällsynta.

Många: 69 ex str N Bjuröklubbs fyr 17.4 (Niklas Lindberg Alseryd). Högsta noterade dagssumman för sträckande koltrast i landskapet.

### **Björktrast** *Turdus pilaris*

Många: Minst 3 000 ex rast St Fjäderägg 6.10 (Andreas Garpebring m.fl.)

### **Ringtrast** *Turdus torquatus*

Sent vårfynd: 1 honf rast Lillhällan, Holmöarna 26.5 (Micael Jonsson).

Höstfynd: 1 hona rast Strand 203, Brånsjön 1.10 (Thomas Ågren), 1 ex str SV Hällögern, Norum 2.10 (Alan Dalton), 1 1K rast St Fjäderägg 6.10 (Andreas Garpebring), 1 honf rast Lillklyvan, Hsk 17.10 (Thomas Sundström).

Sammanlagt endast 12 fynd av ringtrast under året, åtta under våren och fyra under hösten, vilket är den lägsta summan sedan 2016 och klart under medelvärdet som brukar ligga på 25-30 ex. Fyra fynd under hösten är däremot en bra summa, då arten är knappt årlig under höststräcket.

### **Grå flugsnappare** *Muscicapa striata*

Många: 150 ex rast Holmögadd 26.5 (Niklas Andersson m.fl.), 56 ex str passiv ljudinspelning Hällögern, Norum 19-20.8 (Alan Dalton).

Sent fynd: 1 ex rast Hjoggböleliden, Bureå 16.10 (David Möller).

Fynden om 150 rastare på Holmögadd och 56 sträckande på Hällögern

utgör exceptionellt höga antal för arten i landskapet. Sträcknoteringen kommer från passiv ljudinspelning på en lokal under en natt och kan mycket väl visa sig vara en relativt normal siffra för arten om/när bevakning av sträck via passiv ljudinspelning blir vanligare.

### **Rödhake** *Erithacus rubecula*

Vinterfynd: 1 ex stationär Bölesholmarna, Umeå 5-7.1 (Magnus Enbarr m.fl.), 1 ex rast Stora Tuvan, Umedeltat 9.12 (Gunnar Ekenberg m.fl.). Endast två vinterfynd är en låg siffra sett till uppträdandet under de senaste åren. Fågeln på Bölesholmarna hittades död den 7.1

### **Näktergal** *Luscinia luscinia*

Samtliga: 1 ex rast Holmögadd 26.5 (Niklas Andersson m.fl.), 1 sj Sofiehjem, Umeå 29.5 (Emmy Ransgart), 1 sj Holmön, Holmöarna 5.6 (Emil Larsson), 1 sj Gammelbyn, Lövänger 8.6 (Anders Lindström m.fl.), 1 sj V om Holmögadds fyr 17.6 (Jonas F Grahn m.fl.). Endast fem noteringar av näktergal är en mycket låg årssumma. Rapporterna från Holmögadd kan mycket väl gälla samma individ, men då det är tre veckor mellan dem kan det lika gärna röra sig om två olika individer. Näktergalens uppträdande i Norrland är väldigt beroende av väderförhållandena under artens flyttperiod. Om det råder nordliga vindar och dåligt väder under de veckor då näktergalarna drar norröver är det som regel mycket få individer som fortsätter ända till våra breddgrader. Detta gör att antalet fynd varierar stort mellan åren.



Blåhake

Foto: L-G Boström

**Blåhake** *Luscinia svecica*

Många: 30 ex rast Skärberget, Umedeltat 31.8 (Fredrik Alriksson) och 40 ex samma lokal 5.9 (Joel Hallingfors), 64 ex ringm Obbola industritipp, Umedeltat 3.9 och 35 ex ringm samma lokal 4.9 (Carl-Arne Nyström m.fl.), 43 ex ringm T-vägen, Umedeltat 4.9 (Marcus Östman m.fl.) och 27 ex ringm samma lokal 5.9 (Carl-Arne Nyström m.fl.). Sammanlagt ringmärktes 177 blåhakar på Obbolatippen och 131 vid T-vägen i Umedeltat under hösten. Vid Danielsten, Bureå ringmärktes 115 ex medan siffran för Stora Fjäderägg stannade på blygsamma 32 stycken.

Sent fynd: 1 ex rast Böleäng, Umedeltat 24.10 (Emmanuel Naudot).

**Mindre flugsnappare** *Ficedula parva*

Häckningar: 1 par + 1 nyligen flygg

unge Stora Tuvan, Umedeltat 18.5 - 26.6 (Lars Edenius, Micael Jonsson m.fl.), 1 par föda åt ungar Oljehamnen, Bjuröklubb 10-30.7 (Niklas Lindberg Alseryd, Mattias Laisfeldt).

Övriga fynd under häckningstid: 1 sj Gärdefjärdens NR, Lövånger 13.5 - 18.6 (Allan Larsson, Henrik Sporrang), 1 2K hane sj S Brännåsen, Holmöarna 21.5 (Fredrik Alriksson), 1 ad hane + 1 2K hane sj Ängsbacka NR, Umedeltat 22.5 - 1.6 (Jonas Jönsson, Fredrik Alriksson, Andreas Garpebring m.fl.), 1 sj Gebäckssundet, Holmöarna 27.5 (Helena Hallgren), 1 sj Gumbodahamn, Gamla hamnen, Ånäset 28.5 (Leif Bildström), 2 ad varnande Bjuröklubbs kapell 29.5 - 30.7 (Mattias Laisfeldt m.fl.), 1 sj Masstippen, Kroklandet, Holmsund 2-4.6 (Jan Melander m.fl.), 1 ex revir Stor-Dåvamyr, Umeå 2-



10.6 (Peter Sunesson), 1 sj Uttersjöbäcken, Lövånger 2.6 (Erik Normark), 2 sj Svarthällorna, Bjuröklubb 2.6 (Erik Normark), 1 sj Stigen Jungfru-graven – Grundskatan, Bjuröklubb 2.6 (Erik Normark), 1 sj Tavle fjärdens lövsumpskog 4.6 (Elias Forsberg), 1 sj Ångesön, Holmöarna 5.6 (Emil Larsson), 1 sj Forslunda, Umeå 6.6 (Sven Hellqvist), 1 sj Älvsbrinken västra Mobergen, Skellefteå 10.6 (Erik Normark), 1 2K+ hona ringm Villanästornet, Umedeltat 17.6 (Sanna Pousar, Petra Sjödin), 1 sj Bräntevägen, Holmsund 19.6 - 1.7 (Joakim Linder, Martin Lagmo), 1 ex varnande Bjuröklubbsängen 23.6 - 30.7 (Niklas Lindberg Alseryd, Mattias Laisfeldt), 1 sj Norfjärden, Norum 25.6 (Lars Edenius), 1 ad varnande Parkeringen vid vägslutet, Bjuröklubb 22.7 (Mattias Laisfeldt), 1 ad varnande Storsand, vid parkeringen, Bjuröklubb 1.8 (Niklas Lindberg Alseryd).

Två konstaterade häckningar och ytterligare 23 fynd i lämplig miljö under häckningstid där åtminstone sju är fynd med högre häckningskriterier (varnande fåglar eller revirhävdande hanar under längre tid). Rrk Vb gör bedömningen att det rör sig om hela sju olika revir i Bjuröklubbsområdet och fyra olika i Umedeltat. Sjunde året i rad med konstaterad/trolig häckning på Stora Tuvan. Noterbart är att det helt saknas fynd från inlandet då samtliga är gjorda på lokaler som ligger max en mil från kusten.

**Svartvit flugsnappare** *Ficedula hypoleuca*

Sent fynd: 1 honf rast Skötgrönan,

Burvik 24.9 (Johan Jensen m.fl.).

**Tajgablåstjärt** *Tarsiger cyanurus\** (59/59 – 2/2)

1 2K+ honf ringm Strömsholm, Bureå 14.5 (Linus Andersson), 1 honf rast Skötgrönan, Burvik 27.9 (Elis Ölfvingsson, \*Axel Jensen, Johan Jensen m.fl.). Efter två år med exceptionellt höga antal är fyndbilden åter på "normal" nivå. Första året sedan 2016 utan fynd från Stora Fjäderägg. Framtiden får utvisa om fyndbilden för 2020-2021 var ett exceptionellt undantag eller om den för 2022 bara var ett hack i populationsutvecklingen?

**Svart röstjärt** *Phoenicurus ochruros*

Trolig häckning: 1 honf rast Holmögadds fyrplats 27.5 (Thomas Sundström), 1 3K+ hane varnande samma lokal 17.6 (Jonas F Grahn m.fl.). Honfärgad fågel och varnande hane observerade på samma lokal med några veckors mellanrum känns onekligen som en het kandidat till landskapets första häckning av arten. Tyvärr gjordes inga ytterligare observationer på platsen varför årets fynd endast kan kategoriseras som en trolig häckning.

**Stenskvätta** *Oenanthe oenanthe*

Sent fynd: 1 ex rast Svingen, Öst på stan, Umeå 6.11 (Gunnar Ekenberg m.fl.). Nytt fenologirekord för arten i Västerbotten. Det förra rekordet var från 1.11 1989.

**Järnsparv** *Prunella modularis*

Vinterfynd: 1 ex Lundäkern, Tvåran, Umeå 18.2 (Marie Pfrunder, Per Nihlén). Fjärde året i rad med vinter-



fynd av järnsparv och totalt det nionde genom tiderna.

**Sibirisk järnsparv** *Prunella montanella*\*\* (3/3 – 1/1)

1 ex ringm St Fjäderägg 6.10 (Andreas Garpebring, Benny Wälitalo, Julia Pettersson m.fl.). Fjärde fyndet för Västerbotten och andra fyndet för Stora Fjäderägg. Det första fyndet för landskapet är från 1988 och som då var det sjätte för landet. Västerbotten fick sitt andra och tredje fynd under det stora "sibjärnåret" i Europa 2016, då Sverige fick 71 nya fynd. Årets fynd innebar kröningen av en dryg veckas inflöde av östliga rariteter till Stora Fjäderägg under v 39-40. Fyndet var det enda i landet under året.



Sibirisk järnsparv Foto: Andreas Garpebring

**Gråsparv** *Passer domesticus*

Många: 30 ex revir Hedensbyn, Skellefteå 1.1 (Mattias Laisfeldt), som mest 50 ex Prästbordet, Skellefteå 26.1 - 29.5 (Patrick Degerman m.fl.), 35 ex Innerbyn, Hertsånger, Ånäset 24.4 (Leif Bildström), 30 ex rast Röbbäcksdalen, Umedeltat 10.7 (Christer Ols-son). Fyra lokaler med fynd om minst 30 ex är i paritet med hur det sett ut de senaste åren.

**Forsärsla** *Motacilla cinerea*

Häckningar: 1 par föda åt ungar Arbo-retum Norr, Umeå 26.4 - 5.6 (Fredrik Alriksson m.fl.), 1 par + 1 1K Tavelån – Gamla Ersmarksvägen, Umeå 1.5 - 12.6 (Roger Olofsson), 1 ad hane föda åt ungar Rovön, Skellefteå 20-25.5 (Staffan Andersson m.fl.), 1 ad par + 2 1K Mobergdammen, Skellefteå 9-20.6 (Erik Normark, Fredrik Grahn), 3 ex föda åt ungar Energicentrum, Klabböle, Umeå 26.6 (Bertil Brånin). Sammanlagt alltså fem konstaterade häckningar.

Utöver detta finns ytterligare tio observationer av par eller ensamma fåglar i lämpliga miljöer under häckningstid samt en handfull observationer av adulta fåglar och/eller årsungar i lämpliga miljöer men utanför egentlig häckningstid.

**Citronärsla** *Motacilla citreola*\* (20/20 – 1/1)

1 hane rast Göransögern, Djäkneboda 7.6 (Niklas Andersson). Årets enda fynd gällde en kort rastande hane ute i Mellanbygdens skärgård.

**Sädesärsla** *Motacilla alba*

Många: 233 ex str SV Ostögrundet 15.9 (Ulf Skyllberg, Emmanuel Naudot).

Sent fynd: 1 ex rast Långviksskatan, Täftelandet 5-7.11 (Emmanuel Naudot, Gunnar Odell).

**Trädpiplärka** *Anthus trivialis*

Många: 150 ex str SV Vattuögrarna, Djäkneboda 24.8 (Niklas Andersson).



**Sibirisk piplärka** *Anthus hodgsoni*\*  
(11/11 – 2/2)

1 ex str SO Hällögern, Norum 29.9 (Alan Dalton), 1 ex rast St Fjäderägg 7.10 (Andreas Garpebring). Första fynden i Västerbotten sedan 2017. Typisk fyndbild för arten i landskapet till både plats (kust och skärgård) och tidsperiod (sept - okt). Lätet för fågeln på Hällögern spelades in och bestämdes via analys av sonogram.

**Rödstrupig piplärka** *Anthus cervinus*  
Inga vårfynd finns noterade under året. Under hösten finns rapporter om rastande och översträckande rödstrupiga piplärkor från ett drygt 20-tal lokaler i framförallt de södra kustnära delarna av landskapet. Antalet individer är svårbedömt men det bör röra sig om 30-35 ex, vilket är i nivå med artens numera sparsamma uppträdande.

**Ängspiplärka** *Anthus pratensis*  
Sena höstfynd: 1 ex rast Röbbäcksdalen, Umedeltat 13.11 (Christer Olsson), 1 ex rast Sönerstgrundet 22.11 (Gunnar Ekenberg). Fyndet från Sönerstgrundet är en dag från tangerat fenologirekord för Västerbotten.

**Skärpiplärka** *Anthus petrosus*  
Inga säkerställda häckningar under året men sex revir i lämpliga miljöer under häckningstid, alla belägna i den södra halvan av landskapet. Utöver detta, noterad på ca 25 lokaler utanför häckningstid, även här med stark tyngdpunkt i landskapets södra delar. De nordligaste fynden gällde ett par individer vid Bjuröklubb.

**Bergfink** *Fringilla montifringilla*

Vinterfynd: Under årets två första månader noterades ett stort antal bergfinkar på fågelmatningar i och kring Umeå. Fynd finns från de flesta stadsdelarna. Största ansamlingen var 15 ex Lövsumpskogen vid Bölesholmarna, Umeå 2.1 (Peter Englund). Från december finns endast fem fynd där märkligt nog samtliga är från lokaler utanför de större städerna: 1 ex Hälsingfors, Granö 2.12 (Tim Hofmeester), som mest 8 ex Hössjö 4-21.12 (Peter Sunesson), 1 ad hane Gumbodahamn, byn, Ånåset 5.12 (Leif Bildström), 2 hanar Västerbacken, Holmsund 24-29.12 (Gunnar Ekenberg m.fl.), 1 hane Burträsk samhälle 30.12 (Fredrik Asplund).

**Bofink** *Fringilla coelebs*

Vinterfynd: Anmärkningsvärt många bofinkar övervintrade i Västerbotten under året. Rapporter har inkommit i stor mängd, framförallt kring Umeå, där bofinkarna har besökt fågelmatningar. Flest rapporter är från årets två första månader men även för december finns ovanligt många rapporter.

Utänför Umeå – Holmsund finns spridda rapporter från Hössjö, Vännäs, Vindeln, Sävar och Skellefteå. Större ansamlingar om  $\geq 10$  ex (endast maxnotering per lokal): 22 ex Bölesholmarna, Umeå 2.1 (Ann-Katrin AX Sjögren), 10 ex Backens kyrka, Umeå 2.1 (Vilgot Sagerfors), 20 ex Brf. Skogsgläntan Östra Ersboda, Umeå 9.1 (Peter Englund, Carl-Arne Nyström), 15 ex Umedalen, Umeå 15.1 (Joel Hallingfors), 10 ex Strandpromenaden, Umeå 28.1 (Emil Larsson), 12 ex



Grubbe, Umeå 29.1 (Daniel Lind), 15 ex Kragvägen 10, Röbbäck, Umeå 15.2 (Marcus Östman), 25 ex Hössjöbäcken, Hössjö 4.12 (Peter Sunesson).

**Stenknäck** *Coccothraustes coccothraustes*

Häckningar: 1 par föda åt ungar Bölesholmarna, Umeå 12-31.5 (Peter Sunesson, Christer Olsson), 1 hane föda åt ungar Gimonäs lövsumpskog, Umeå 12.6 (Christer Olsson), 1 par med nyligen flygga ungar Orrböle 8, Tväråbäck 1.7 (Jonas F Grahn), 1 par med nyligen flygga ungar Vännäsbadet 8-9.7 (Jonas F Grahn). Utöver de fyra konstaterade häckningarna finns ett stort antal fynd av par och ensamma fåglar under häckningstid spridda längs artens kärnområden efter Umeälven och Skellefteälvens nedre delar. Antalet par/revir är svårbedömt men det rör sig sannolikt om minst ett 50-tal i Umeåtrakten och 20-30 i Skellefteåtrakten.

Utöver detta finns enstaka fynd av individer från trakterna av Hörnefors, Robertsfors, Burträsk och Vindeln. Hela tre observationer av stenknäck föreligger även från landskapets nordvästligaste delar, där den får anses som mycket ovanlig: 1 ex Stormyran, Mis-senträsk, Jörn 15.5 (gnm Lennart Wigenstam), 1 ex lämplig biotop Vargfors kraftstation, Svanssele, Norsjö 10.6 (Björn Gustafsson), 3 ex Svanssele, byn, Norsjö 5.7 (\*Kathrin Johansson).

Vinterfynd: Under årets två första månader finns ett stort antal rapporter om övervintrande stenknäckar från framförallt Umeå och Skellefteåområdet. Sammanlagt bedöms det ha

rört sig om minst ett 20-tal individer i Umeå och ett 15-tal i Skellefteå samt enstaka individer på andra platser som Holmsund och Ursviken. Under december månad hade stenknäcken ett betydligt sparsammare uppträdande med en dryg handfull individer i Umeåtrakten och enstaka fynd från Holmsund, Skellefteå och närliggande platser.

**Rosenfink** *Carpodacus erythrinus*

Endast ett fynd med ett högre häckningskriterium föreligger: 1 hane varnande Storavan, Stöcke 12.6 (Christer Olsson). I övrigt finns noteringar om ca 130 revir med större koncentrationer i områdena kring Hössjö, Umedeltat, Umeå stad, Brånsjön, Skellefteå stad samt Ersmark/Kåge. Troligen ingår en del dubbelräkningar av rörliga individer i totalsumman varför antalet faktiska revir troligen är lägre.

**Tallbit** *Pinicola enucleator*

Inga fynd som tyder på häckning har rapporterats under året. I övrigt uppträdde arten i rekordantal under årets första månad. Om man summerar rapporterna om tallbit så landar man på en bra bit över 3 000 individer i januari månad men en hel del rapporter gäller säkerligen samma individer som setts av olika skådare, men summan visar ändå på ett rekordartat uppträdande som kan härledas till mycket god tillgång på rönnbär. Redan i februari hade dock merparten av fåglarna dragit vidare och det föreligger bara ett 30-tal rapporter om sammanlagt drygt 100 individer från denna månad. Även under resten av året uppträdde arten



sparsamt i Västerbotten. Höst- och vintermånaderna oktober - december gav bara enstaka observationer av små flockar och inga dagar med några högre sträcksummer.

#### **Domherre** *Pyrrhula pyrrhula*

Många: 168 ex str SV Sönerstgrundet 8.10 (Birger Risberg m.fl.), 246 ex str SV samma lokal 9.10 (Mikael Wikström m.fl.), 270 ex str SV samma lokal 12.10 (Birger Risberg m.fl.).

#### **Vinterhämspling** *Linaria flavirostris*

Vinterfynd: 3 ex stationära Prästbordet, Skellefteå 17.1 - 7.3 (Joakim Wallström m.fl.), 1 ex rast Fodercentralen, Holmsund 24-28.12 (Gunnar Ekenberg, Ralf Norberg). I övrigt noterades tio fynd om totalt 45 individer 2.4 - 8.5 och åtta fynd om 26 individer 24.9 - 8.11. Sammantaget ett dåligt år för vinterhämsplingen i Västerbotten.

#### **Hämspling** *Linaria cannabina*

Fyra konstaterade häckningar under året, alla från trakterna kring Umeå/Umedeltat. I övrigt noterad på ett hundratal lokaler i kustlandet med en stor tyngdpunkt på områden kring Umeå/nedre delen av Umeälven. Västligaste fynden är från trakterna av Tväråbäck, Vännäs samt Tavelsjö.

#### **Gråsiska** *Acanthis flammea*

Under våren noterades 3 592 sträckande gråsiskor vilket är en hög vårsumma. Höststräcket blev däremot tämligen mediokert med bara 5 259 sträckare bokförda. Högsta dagnoteringen från våren var 1 425 ex str N Kumlet, Klintsjön 4.3 (Albin Enetjärn)

och från hösten 1 359 ex str NO Sönerstgrundet 30.9 (Birger Risberg).

#### **Brunsiska** *Acanthis flammea cabaret*

För 2022 finns totalt 70 rapporter om 217 brunsiskor. Endast två av fynden var fältobservationer, övriga gällde fåglar som studerats i samband med ringmärkning. Sammanlagt 176 ex blev ringmärkta i Umedeltat och 32 ex på Stora Fjäderägg. Sammantaget en anmärkningsvärt hög årssumma för taxat i landskapet, detta gäller särskilt summan för Umedeltat.

#### **Snösiska** *Acanthis flammea exilipes*

Under året inkom 51 rapporter om totalt 91 snösiskor vilket är en hög summa för ett år efter att taxat degraderats till underart av gråsiska. Majoriteten av rapporterna gäller som vanligt fynd vid ringmärkning och huvudanledningen till årets höga summa beror på att data från Umedeltats fältstations ringmärkning av snösiskor matats in i Artportalen, vilket annars ofta inte har skett under senare år. Sju fynd om sammanlagt 15 individer var fältobservationer.

#### **Bändelkorsnäbb** *Loxia leucoptera*

Under året har det inkommit drygt 80 rapporter om uppskattningsvis ca 170 fåglar vilket är en relativt låg summa. Inga egentliga invasionsrörelser finns noterade utan istället gäller en stor del av fynden, från årets fyra första månader, mer eller mindre stationära fåglar på möjliga häcklokaler, ofta väl spridda över landskapet. Från maj - juni och framåt ökade andelen rapporter från flyttlokaler som uddar och öar i kust-



bandet. Efter den 25.9 finns inga noteringar alls om bändelkorsnäbbar i Västerbotten. Troligen gjorde rekordförekomsten av grankottfrön under vintern 2021/22 att arten häckade relativt allmänt och spritt i landskapets skogar under vårvintern 2022 och att fåglarna därefter mer eller mindre obemärkt drog vidare när maten började tryta.

### **Större korsnäbb** *Loxia pytyopsittacus*

Många: 58 ex förbifl Hällögern, Norum 18.7 (Alan Dalton). Precis som för mindre korsnäbb hade den större släktingen ett bra år 2022 kopplat till god födotillgång. Framförallt under andra halvan av året finns en del sträcknoteringar av arten. Sammanlagt räknades 262 sträckande exemplar in på öar och uddar i kustbandet 28.8 - 31.10. Högsta dagssumman blev 47 ex str N Hällögern, Norum 30.9 (Alan Dalton).



Steglits

Foto: Mikael Wikström

### **Mindre korsnäbb** *Loxia curvirostra*

Under året var förhållandena för mindre korsnäbb lite av en spegelbild av hur det var under 2021. Granens goda frösättning under sommaren/hösten 2021 gjorde att det var extremt många korsnäbbar i skogarna vid 2022 års inledning och sannolikt gick många av korsnäbbarna till häckning under vårvintern. Antalet rapporterade mindre korsnäbb i Västerbotten fördelar sig enligt följande mellan årets månader (antalet observationer inom parentes): jan 1 680 (359), feb 796 (172), mars 1 536 (278), april 1 071 (184), maj 1 583 (113), juni 369 (56), juli 234

### **Steglits** *Carduelis carduelis*

Fem konstaterade häckningar, tre i Umeå- och två i Skellefteåtrakten, samt ytterligare sju par/revir i Umeåtrakten rapporterade med kriterier för troliga häckningar. Utöver detta rapporterad med häckningskriterier under häckningstid på ytterligare 60-70 lokaler med en kraftig tyngdpunkt på Umeå älvdal från kusten upp till Vännäs samt kring Skellefteå. Spridda fynd finns dock i hela den östra halvan av landskapet västerut till Granö – Vindelns – Boliden. Steglitsen får numera anses vara väl etablerad som häckfågel i



städer, samhällen och jordbruksbygder i Västerbottens kustnära delar. Den är fortfarande relativt ovanlig längre västerut än 3-4 mil från kusten, och längst i nordväst är den troligen inte ännu ordentligt etablerad som häckfågel.

### **Grönsiska** *Spinus spinus*

Vinterfynd: Under årets inledande månader övervintrade ett stort antal grönsiskor utspritt över östra halvan av landskapet. Från södra delen av Västerbotten finns i stort sett dagliga noteringar om enstaka fåglar och småflockar upp till 30-40 ex. Anledningen till det rikliga uppträdandet är att granen hade ett extremt bra frösättningsår under 2021 och att stora mängder grönsiskor, tillsammans med andra granfröspecialister som korsnäbbar och större hackspett därför valde att stanna och kalasa på fröna under vintern. Under årets avslutande månad var antalet övervintrande grönsiskor åter nere på normala nivåer med endast sex vinterfynd.

Sträck: Sammanlagt finns det noteringar om 4 570 nordsträckande grönsiskor under våren och 6 640 sydsträckare under hösten. Tre av rapporterna från hösten redovisade fler än 1 000 sträckande individer och alla var från Sönerstgrundet; 1 130 ex 28.8 (Fredrik Alriksson), 1 208 ex 9.9 (Andreas Garpebring) och 1 105 11.9 (Marcus Östman).

### **Snösparv** *Plectrophenax nivalis*

Vinterfynd: 1 ex förbifl Lövöudden, Holmsund 7.1 (Thomas Sundström).

Under våren finns fynd av arten 7.3 - 1.5 och under hösten 24.9 - 13.11. Inga fynd av större ansamlingar gjordes under året. De största noterade flockarna var på 100-200 ex.



Lappsparv

Foto: L.G Boström

### **Lappsparv** *Calcarius lapponicus*

Vårens första lappsparv dök upp vid Fodercentralen, Holmsund den 29.3 och sedan sågs enstaka fåglar utspritt i framförallt landskapets kustområden fram till den 17.5. Större ansamlingar av fåglar saknades helt och det finns enbart ett par noteringar om flockar med fler än 10 ex! Största noterade flocken var på 15 ex förbifl T-vägen, Umedeltat 27.4 (Anders Hellgren). Sammanlagt ringmärktes i Umedeltats fältstations regi 53 lappsparvar varav 26 på Röbacksslätten och 27 på Djäkneböleslätten. Samtliga fångades under nätterna mha värmekikare och håv. Under höstmånaderna noterades enstaka lappsparvar 18.8 - 18.10.

### **Sävsparv** *Emberiza schoeniclus*

Många: 186 ex str SV Hällögern, Norum 30.9 (Alan Dalton). Sammanlagt



noterades 565 sydsträckande sävsparvar under hösten.

### Videsparv *Emberiza rustica*

Inga konstaterade häckningar i Västerbotten under året men fynd av ca 23 revirhävdande fåglar i lämpliga miljöer under perioden maj till mitten av juli. Som vanligt återfinns majoriteten av de rapporterade reviren i de inre delarna av landskapet vilket sannolikt också speglar artens huvudsakliga utbredning. Videsparven är numera sällsynt och oregelbunden som häckfågel inom åtminstone ett band på två till tre mil från kusten. I de skådarfattiga inre delarna av landskapet är den troligen fortfarande en relativt vanlig häckfågel i lämpliga miljöer. Årets första videsparv noterades vid Storavan, Stöcke 27.4 och den sista på Holmögadd 1.10. Från de olika ringmärkningsplatserna i landskapet summeras årets märkning enligt följande: 61 ex i Umedeltat, 76

ex på Vattuögrarna, Djäkneboda, 11 ex Grovсандen, Klintsjö, 43 ex på Stora Fjäderägg, 18 ex vid Gästerviken, Brattåsfjärden och 111 ex vid Danielsten, Bureå. Totalt ringmärktes 320 videsparvar under året vilket är en jämförelsevis hög summa och ännu ett tecken på att arten kanske är på väg att återhämta sig efter de senaste decenniernas kräftgång. Under höstmånaderna noterades sammanlagt 99 sträckande videsparvar på olika uddar, öar och sträcklokaler längs kusten, en jämförelsevis hög summa där många av fynden kommer från passiva ljudinspelningar.

### Ortolansparv *Emberiza hortulana*

Årets enda konstaterade häckning är från ett nyupptaget hygge i Kvarnsvedjan, Sörfors V Umeå där både hane och hona sågs med föda åt ungar, i näbbarna 4-8.7 (Christer Olsson m.fl.).



Videsparv

Foto: Mikael Wikström



Totalt noterades ca 70 revir fördelade på ca 40 lokaler vilket är en viss minskning jämfört med de senaste tre åren då summan legat på 90-100 revir, men ändå en relativt hög summa jämfört med många år under 2010-talet. En anledning till det lägre antalet jämfört med 2019 och 2021 kan vara att det under dessa år genomfördes systematiska inventeringar som finansierades av Länsstyrelsens medel för arbeten med hotade arter. Inga sådana inventeringar genomfördes under 2022. En majoritet av årets fynd, ca 40 av reviren, kommer som vanligt från områdena kring Hössjö sydväst om Umeå, där ett enormt ideellt arbete läggs ner på att inventera arten varje år (Peter Sunesson). Utöver Hössjödalen verkar arten även hålla ställningarna i Kågedalen norr om Skellefteå varifrån

också ett flertal revir finns rapporterade. Från de klassiska lokalerna på Röbbäcksslätten finns endast två revir rapporterade.

### **Gulspurv** *Emberiza citrinella*

Många ( $\geq 100$  ex): 250 ex Stensborg, Ånåset 5-28.1 (Leif Bildström), 300 ex Degernäs, Umedeltat 13-24.1 (Karl-Gunnar Rehn, Jan Eriksson, Thomas Sundström), 120 ex Kågegården, Kåge 29.1 (Urban Lundström), 125 ex Hössjöbäcken, Hössjö 21.11 - 6.12 (Peter Sunesson), 100 ex Baggböle, Umeå 26.11 (Sofia Hagsand), 125 ex Holmnäs, Hössjö 1.12 (Peter Sunesson) och 160 ex Stöcke 17.12 (Christer Olsson). Glädjande nog rapporterades inte bara större gulspurvsvflockar från området kring Umeå, utan även längre norrut.



Ortolansparv

Foto: L-G Boström

## VOF:s Kommittéer och Projekt

Rapportkommitté landskapet Västerbotten  
Andreas Garpebring, Anna Hallmén  
agarpebring@hotmail.com

Rapportkommitté Södra Lappland vakant

Stora Fjäderäggs Fågelstation  
Andreas Garpebring, Anna Hallmén  
och Christer Larsson  
Andreas Garpebring anna\_hallmen@hotmail.com  
christer.larsson1975@gmail.com

Umedeltats Fältstation  
Per Bernhardtson  
pelle.bern@gmail.com

Projekt kungsörn och pilgrimsfalk  
Per-Olof Nilsson  
aftonmora60@gmail.com

Projekt jaktfalk  
Christian Emilsson  
gargbo@gmail.com

Projekt havsörn  
Jan-Erik Wallin  
janerik.wallin@ume.se

Projekt berguv  
Niklas Andersson  
idunarna@gmail.com

Projekt vitryggig hackspett  
Christer Olsson  
olssoncizio@hotmail.com  
070-372 79 35

## Aktuell information

VOF:s hemsida  
Senaste nytt och information om föreningens verksamhet på <http://vasterbotten.birdlife.se/>

Artportalen -Rapportsystemet för fåglar  
Rapportera dina senaste observationer och ta del av andras fynd, både lokalt, regionalt och nationellt på <http://artportalen.se/>

Fåglar i Norra Kvarken  
Rapportera och se färska summeringar av sträckande och rastande fåglar på <http://fagel.slu.se/>

Upphittade ringar  
Skickas till Ringmärkningscentralen Naturhistoriska Riksmuseet, Box 50007, 104 05 Stockholm. Ange när, hur och var ringen hittades. Även via internetformulär på Naturhistoriska riksmuseets hemsida <http://www.nrm.se/>

Facebookgrupper  
"Fåglar i Västerbotten" -diskussioner och allmän info om fåglar och fågelskådning i Västerbotten.

"Fågelskådning i Umeå" -fåglar och fågelskådning med fokus på Umeå.

"Stora Fjäderäggs Fågelstation" -Stora Fjäderäggs egna facebookside där du kan ta del av aktuell verksamhet.

"Umedalens Fältstation / Ume River Delta Field Station"-Senaste nytt om ringmärkning, återfynd och övrig verksamhet från Umeås närmaste fågelstation.

---

## Lokalföreningar / Lokala kontaktpersoner

Umeå Fågelförening (UFF): vakant  
Skellefteå: Mattias Laisfeldt, [laisafbjuroklubb@hotmail.com](mailto:laisafbjuroklubb@hotmail.com), 070-3861206  
Lycksele: Per Hansson, [Inlandsbon@hotmail.com](mailto:Inlandsbon@hotmail.com) 073-0736740  
Vindeln: Henrik Sporrang, 0933-61414  
Vännäs: Christer Laggår, 070-6517398  
Bjurholm: Vakant. Är Du intresserad av att bli kontaktperson här? Kontakta oss!  
Malå: Alf-Rune Öberg, [arune@hotmail.se](mailto:arune@hotmail.se) 070-2172483  
Nordmaling: Jean-Michel Roberge, 073-0637997  
Norsjö: Carina Rööös Lindmark, 070-3732346  
Robertsfors: Leif Bildström, [calidris55@hotmail.com](mailto:calidris55@hotmail.com) 070-6503457  
Doretea: Per Anders Persson  
Storuman: Håkan Rune, 0951-12294  
Vilhelmina: Inga Olofsson, 0940-20157  
Åsele: Sture Gustafsson, 0941-66518



Västerbottens Ornitologiska Förening